

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Dva naša važna železniška problema

Svojčas je priobčilo »Jutro« daljši članek o bodočih železniških gradnjah v okviru »Uredbe o gradnji železnice«, ki jo je izdal z zakonsko močjo ministrski svet l. 1936. Tamkaj smo čitali, da je bila sprejeta v gradbeni razpored tudi proga Črnomelj - Vrbovsko in sicer kot edina železniška gradnja v bodočih 20 letih, ki bi šla deloma tudi po slovenskih krajih. Vse ostale železniške proge bodo zgrajene v ostalih banovinah in za narodno gospodarstvo v severozahodnih delih Jugoslavije ne bodo imele večjega pomena. Zadnje dni smo izvedeli iz raznih gospodarskih listov, da je že zagotovljena gradnja okoli 20 km dolge ozkotirne zveze iz Metkovića do Ploč ob Jadrani, kjer je nameravana nova obmorska luka Aleksandrovo, ki naj bi prvenstveno služila za izvoz in uvoz koprarninam v zaledju Ploč, pred vsem Bosni in Hercegovini. Prav tako so prišle v javnost vesti, da je že vse pripravljeno za pričetek gradnje normalnotirne proge od Kraljeva preko Čačka na Valjevo in od Banjaluke do Doboj.

Nikakor ne zanikamo važnosti različnih projektiranih in v gradbeni razpored sprejetih prog; toda marsikdo si bo vseeno zastavil vprašanje, zakaj je dravska banovina ne le pri sestavi gradbenega programa, temveč tudi njegovem izvajanju tako pičlo udeležena.

Prizadevanja za ostanitev prvotne železniške zveze Slovenije s Sušakom segajo nazaj v prve mesece po osvoboditvi, ko je postalo jasno, da železnica Ljubljana - St. Peter - Reka ne bo ostala v naših rokah. Že l. 1919. se je zato o tem, za gospodarstvo severozahodnega dela države izredno važnem vprašanju prav živahno razpravljalo v javnosti in nastajali so že prvi projekti, obravnavajoči zlasti železniško zvezo med Kočevjem in Srbskimi Moravicami. Slišali so se pa tudi glasovi za podaljšanje dolenske železnice od Črnomlja na Vrbovsko. Zakon o Blairu-vev posojilu je l. 1922. določil podaljšanje kočevske proge v smeri na sušaško progo. Po večletnem izbiranju tras je bilo končno razčiščeno tudi to in izdelan je bil podrobni načrt za gradnjo proge. Toda namesto uresničenja in ostanitve načrta je pod Vukičevićevim režimom, v katerem je sodelovala takratna SLS, ves izdelek odšel v arhiv direktorja za gradnjo železnice in tam — obležal do danes.

Nekaj let kasneje se je vprašanje železniške zveze Slovenije z morjem znova pojavilo, tudi to pot breuspešno. Pač pa se je pričela l. 1935. graditi zveza Sevnica - St. Janž, ki je sicer tudi važna, toda more do svojega pravega pomena priti šele, ko bo izvršen od Črnomlja priključek na sušaško progo pri Vrbovskem. Pričelo se je torej izvajati delo za zvezo z morjem, toda ne baš pri glavi. Danes je najvažnejše, da se dokončajo vsa preddela za pričetek gradnje proge Črnomelj - Vrbovsko. Saj je javnosti znano, da je posebna gradbena sekcija v Črnomlju že od lanskega avgusta nepretrgano na delu, da čimprej izvrši vse podrobne načrte te proge in tako omogoči pričetek dela na samem terenu. Naša javnost v vso zanesljivostjo pričakuje skorajšnje vesti, da je prometno ministrstvo preskrbelo tudi za to, edino iz dravske banovine neposredno na jadransko progo vodečo železnico vsa potrebna sredstva za zgraditev.

Ako bi se to tokom prihodnjih mesecev ne zgodilo, potem postane jasno, da se je smer z »Uredbo« uvedene železniške politike zopet zasukala. Da do tega ne pride, morajo storiti narodu odgovorni činitelji vse potrebno. Odgovornosti se ne bodo mogli izogniti. Po skoraj dveh desetletjih, ki sta glede ostanitve železniške zveze med Slovenijo in Jadrano brezplodno potekali v vedno novih peripetijah, je sedaj skrajni čas, da se preneha z nadaljnjim izigravanjem, ker je razočaranja po izkušnjah s kočevsko progo že več kakor dovolj.

Na neki drugi strani zgodovine našega železniškega vprašanja je z debelimi črkami napisano: »Dvojni tir med Zagrebom in Zidanim mostom«. Letnica, odkar je ta zadeva akutna, je tudi pripisana. Vprašanje se rešuje že 13 let. L. 1924. je vedno silnejši promet na tej progi prisilil glavno ravnateljstvo železnice v Beogradu, da je dalo napraviti načrte in proračune. Danes je proga še vedno enotirna. Kdaj se bo tir med Zagrebom in Zidanim mostom podvojil, ne pove niti »Uredba«, še manj pa kaka druga pratika. In vendar gre za progo z najmočnejšim prometom v vsej Jugoslaviji! Tod oteka jugoslovensko in bolgarsko izvozno blago v tri smeri: preko Maribora na sever, preko Jesenice na severozahod in čez Rakek na jugozahod; tod prihaja v Jugoslavijo največ uvoznega blaga.

Nastaja torej z vso nujnostjo vprašanje, zakaj je bila podvojitev tira med Zagrebom in Zidanim mostom zopet odgojena, ko je tudi na najbolj odločilnih

V ZNAMENJU POMIRJENJA Nemci in Italijani zahtevajo poostreitev kontrole, odpoklic prostovoljcev in pogajanja glede bodoče ureditve razmer v Španiji

London, 2. junija. br. Na prošnjo zunanjega ministra Edena sta danes nemški poslanik Ribbentrop in italijanski poslanik Grandi v skupni noti sporočila naslednje zahteve svojih vlad glede Španije:

1. Na španskih mejah in obalah naj se izvaja stvarna kontrola ki mora biti taka, da se prepreči vsako tihotapstvo vojnih potrebščin bodisi za valencijsko vladu ali za generala Franca. Pomorska kontrola naj se temu primerno poostri.

2. Tuji prostovoljci naj se takoj odpoklicajo iz Španije ne glede na njihovo narodno pripadnost in ne glede na to, katerega španskemu taboru služijo.

3. Nemudoma naj se prične pogajanja za sklenitev premirja, da se omogoči odhod tujih prostovoljcev, obenem pa naj se sklene dogovor glede bodočega razvoja in notranje ureditve razmer v Španiji.

V poučenih londonskih krogih zatrjujejo, da je valencijska vlada že pristala na te pogoje in tudi izrazila svojo pripravljenost, da se določijo posebni nevtralni pasi, ki jih bo španska vlada brezpogojno spoštovala.

Eden o pomenu kontrole

Na popoldanski seji spodnje zbornice je zunanj minister odgovarjal na interpelacije, ki so jih vložili vladni in opozicijski poslanci glede razvoja konflikta zaradi Španije. Izjavil je med drugim, da se je dosedanja mednarodna kontrola dobro obnesla in da bi se zaradi tega angleška vlada najodločnejše protivila zahtevi, ki bi stremela za tem, da se ta kontrola opusti. Nasprotno povečanje kontrole bo še privedlo do zaželenega cilja. Zaradi najnovejših dogodkov v Španiji pripisuje angleška vlada mednarodni kontroli še večji pomen.

Odmev v angleškem tisku

V angleškem zunanjem ministrstvu sestavljajo predlog, po katerem naj bi kontrole oblasti v primeru potrebe solidarno nastopale proti napadalcu. »Daily Telegraph« in »Times« menita, da se bodo Nemci zadovoljili s takim varnostnim sistemom. Kontrolno brodovje bo po tem predlogu predstavljalo enoten mednarodni organ, kontrole oblasti pa bodo prevzele kolektivno odgovornost za vsa svoja dejanja.

Obenem bo angleška vlada po informacijah »Daily Herald« zahtevala od španske republikanske in nacionalistične vlade, da naj izdada nemudoma stroga povelja vsem svojim letalskim silam, naj v bodoče ne napadajo več vojnih ladij v službi mednarodne kontrole, in določita varnostne okoliščine, v katerih bodo posamezne kontrolne vojne ladje popolnoma zaščitene in varne pred neizvnanimi napadi.

Valencijska vlada je že obvestila Foreign office, da je pripravljena jamčiti, da se incidenti, kakršni so se pripetili zadnje dni, v nobenem primeru ne bodo več povtili. Sporočila je tudi, da bo smatrala lučko Palmo za nevtraln pas in da je republikanska letala v bodoče ne bodo več napadala.

Po nadaljnjih načrtih, o katerih se v londonskih krogih mnogo govori, se bo ustanovil tudi posebej angleško-francosko-nemško-italijanski odbor strokovnjakov, ki bo podrobno proučil tehnično stran celotnega varnostnega sistema, ki naj bi se ustvaril za varno izvajanje mednarodne kontrole okrog Španije.

Anglija za mednarodno pomorsko policijo

London, 2. junija. g. Po tukajšnjih informacijah predlaga Anglija kot novo obliko kontrole mednarodno pomorsko policijo, ki bi v bodoče onemogočila napade proti ladjam, ki izvajajo kontrolo. Anglija bi hotela s tem predlogom zopet spraviti v odbor za nevmešavanje Nemčijo in Italijo.

Del Vayo v Parizu

Pariz, 2. junija. o. Španski glavni delegat pri Društvu narodov Del Vayo je sredi pispel iz Ženeve v Pariz. Politični krogi smatrajo njegove današnje razgovore v Blumom in Delbosom za dokaz, da je londonski in pariški vladi uspelo odvrti valencijsko vladu od njene namere, da

moč proge že do skrajnosti napeta in da nastajajo v dobah prometnega viška velike nevšečnosti. Res je, da »Uredba« nikjer ni posegla v poglavje o povečanju in razširjenju obstoječih prog, ker je bila izdana samo kot okvirni zakon o gradnji novih prog. Najbrž iz tega formalnega vzroka podvojitev tira ni prišla vanjo. Ker pa je mogoča za vso državo le ena, enotna železniška politika, če hočemo doseči uspešno železniško gospodarstvo in spada vanjo prav tako poglavje o gradnji novih prog kakor poglavje o ojačenju obstoječih prog, bi bilo potrebno, da se je to vprašanje pojavilo v proračunu prometnega ministrstva. To se ni zgodilo, iz česar sklepamo, da železniška uprava kljub nesporni nujni potrebi in množičnim viliim zahtevam javnosti ne pripisuje podvojitvi zagrebške proge dovolj tehtnosti in važnosti. V naši železniški politiki mora temeljito prevladati široki pogled splošne državne gospodarske politike, ki je toliko odvisna baš od zdrave rešitve železniških problemov. Bliža se zopet čas, ko pričnejo sestavljati proračune za l. 1938/39. Zopet je prilika, da se to nujno vprašanje načne. Ali bo zopet ostalo nerešeno?

bi zaradi nemškega napada na Almerijo zahtevala takojšnje izredno zasedanje sveta Društva narodov.

V Rimu zadovoljni z razvojem dogodkov

Rim, 2. junija. AA. Italijanska javnost je nenavadno zadovoljna z najnovejšim razvojem mednarodnega položaja. Listi posvečajo obširne članke dogodkom in izražajo zadovoljstvo, da se je doseglo pomirjenje in da se bodo vsa vprašanja, ki so nastala s tem incidentom, zadovoljivo uredila. Posebno poudarjajo nemško uradno izjavo in izjavo britanskega zunanjega ministra Edena, da se ne bo nič ukrenilo, kar bi moglo položaj otežiti.

»Popolo d'Italia« pravi med drugim, da so velesile dokazale svojo hladnokrvnost, nato pa poudarja spraviljivo italske, ki so ga zavzele Edini način, ki more omogočiti popoln uspeh, je ta, da se da Nemčiji in Italiji popolno zadovoljenje.

Italijanske vojne ladje, ki izvajajo kontrolo okoli Španije, bodo ostale na svojih

mestih kljub umiku Italije iz odbora za neumešavanje. Znano je, da je dolžnost teh ladij samo ta, da se preprečajo, ali je na vsaki ladij, ki vozi v Španijo, član mednarodne kontrole. Če na ladij ni mednarodnega kontrolorja, ladja ne sme preprečiti parniku, da ne bi plul v Španijo, in zato Italija v španskih vodah ni imela samo vojnih ladij, ampak tudi trgovske parnike kakor na pr. parnik »Barletto«, ki je bil nedavno bombardiran v Palmi. Ti parniki bodo še naprej opazovali uvoz v Španijo in se branili proti vsakemu napadu, vendar pa še niso prejeli povelja, naj ustavljajo tuje parnike, zlasti ruske.

Pripravljenost italijanskega vojnega brodovja

Rim, 2. junija. o. Mussolini se je zadnje dni mudil na svojem posestvu v Rocci delle Caminate, včeraj pa se je nenadoma vrnil z letalom v Rim, kjer se je v Beneški palači takoj sestal z zunanjim ministrom Ciano in državnimi podtajniki v ministrstvih za vojsko, vojno mornarico in letalstvom.

Hitlerjeva Nemčija v borbi z Vatikanom

Čeprav še ne formalno, vendar so dejansko diplomatski odnošaji med Nemčijo in Vatikanom že prekinjeni

Berlin, 2. junija. br. Papeški nuncij Orsenigo je včeraj s svojim spremstvom odstopal v Rim. Istočasno je tudi nemški poslanik pri Vatikanu Bergen po naročilu berlinske vlade »odšel na dopust«, s katerega se najbrže ne bo več vrnil. Tako v rimskih kakor v berlinskih krogih tolnačijo to kot dejansko prekinitev diplomatskih odnošajev med Nemčijo in Vatikanom.

Nemška vlada je že v svojem včerajšnjem komuniciraju izjavila, da prepušča Vatikanu vso odgovornost za posledice, ki bodo nastale sedaj, ko je Vatikan sam onemogočil normalne odnošaje z Nemčijo, odklanjajoč vsak odgovor na nemške proteste, kar se more tolmačiti le kot odobranje napadov na kancelarja Hitlerja in nemški notranji režim.

V krogih papeške nunciature v Berlinu sicer zatrjujejo, da je nuncij Orsenigo, ki je bil že dalje časa bolan, iz zdravstvenih razlogov odstopal v Italijo ter da Vatikan ni prekinil diplomatskih odnošajev, češ da tega nikdar ne stori, marveč vedno daje prednost nasprotniku, da prvi prekine odnošaje. Dejstvo, da so z nuncijem odstopali v Rim tudi kardinal Fauthhaber ter škofa Preising in grof Gallen, pa kaže na to, da se Vatikan pripravlja za kulturni boj in da želi dati nemškim katoličanom po najvišjih predstavnikih katoliške cerkve v Nemčiji svoja zadnja navodila. V Hitlerjevskih krogih izjavljajo, da sprejemajo to vsiljeno jim borbo ter da ne mislijo niti za las popustiti. Nasprotno, še le sedaj bodo v celoti razkrili delovanje katoliške duhovščine, ki je sistematsko rovarila proti narodno-socialističnemu režimu in zastrupljala nemško mladino. Kako daleč misli iti nemška vlada, kaže dejstvo, da so te dni zaprli vse tako zvane katoliške tiskarne in ustavili izhajanje vseh katoliških listov z

motivacijo, da so namesto verske propagande širili propagando proti nemškemu režimu.

Po vsem tem nenadnem preokretu presojajo sedaj tudi v nemških katoliških krogih izgleda za pomirjenje in sporazum med rajhom in Vatikanom zelo pesimistično. Sedaj smatrajo za zelo verjetno, da bo nemška vlada v primeru, da bi se papež odločil za izdajanje nove enciklike o položaju nemške katoliške cerkve, s policijsko silo preprečila njeno čitanje v nemških cerkvah.

V berlinskih katoliških krogih zatrjujejo, da je proti izjavi propagandnega ministra dr. Gobbelsa, ki je z vso brezobzornostjo in osterotjo razgalil zablode nemške katoliške duhovščine, vložil Vatikan protest pri nemški vladi.

Skrbi na Dunaju

Dunaj, 2. junija. AA. Glasovi o možnosti prekinitve diplomatskega razmerja med nemško vlado in Vatikanom so katoliške kroge v Avstriji zelo vznemirili. Tako kaže zlasti »Reichspost« veliko skrb zaradi razvoja dogodkov. »Neue Freie Presse« poudarja, da po načelih mednarodnega prava tudi morebitna prekinitve diplomatskega razmerja ne bi imela za avtomatsko posledico razveljavljanje konkordata med Vatikanom in Nemčijo.

Pozornost v Rimu

Rim, 2. junija. g. Poostreitev konflikta med Vatikanom in Nemčijo zasledujejo italijanski listi z največjo pozornostjo. Nekateri vprašujejo, ali ni prelom diplomatskih odnošajev med Nemčijo in Vatikanom postal neizogiben. V političnih krogih menijo, da bo morala Nemčija prevzeti odgovornost, če bi prišlo do preloma.

Blomberg v Rimu

Nemški vojni minister pri Mussoliniju in Ciano ter v avdijenci pri kralju Viktorju Emanuelu

Rim, 2. junija. k. Danes popoldne je prispeval v Rim nemški vojni minister maršal Blomberg, čegar obisk je bil napovedan že za prve dni meseca maja, a je bil nato odgojen iz neznanih razlogov. Kmalu po prihodu iz znanih Blomberg posesti predsednika vlade Mussolinija v Beneški palači, pol ure pozneje pa ga je kralj v Kvirinalu sprejel v posebni avdijenci. Iz Kvirinala se je odpravil Blomberg v palačo Chigi, kjer se je sestal z zunanjim ministrom Ciano. Proti večeru si je ogledal razne spomnike in rimske znamenitosti, zvečer pa so mu priredili banket v nemškem poslaštvu.

Jutri si bo nemški vojni minister Blomberg ogledal razne italijanske letalske ustanove, v Furburi pa bo prisostvoval manevrom vojaških letal raznih tipov. V petek si bo ogledal italijanske vojašnice in večje posameznih vojaških oddelkov. V soboto se bo odpravil v Napoli, v ponedeljek pa bo prisostvoval paradi italijanskih vojnih ladij. V torek v sredo se bo maršal Blomberg vrnil v Nemčijo.

Listi so danes objavili daljše članke, v katerih pozdravljajo nemškega vojnega ministra kot tvorca nove nemške vojske pod narodno-socialističnim režimom.

S španskih bojišč

Hudi boji okrog Bilbaa — Prodiranje republikanskih čet proti Segoviji

Madrid, 2. junija. o. O položaju na posameznih bojiščih je bilo danes objavljenih več komunikacijev, ki pravijo v glavnem:

Hudši boji so bili sredi dopoldne na severnem bojišču, zlasti okrog hriba San Pedra. Republikanci so po krvavih borbah odbili več nacionalističnih napadov in očuvali vse svoje postojanke. Na obeh straneh je bilo zelo veliko žrtev. Republikanski topništvo je onemogočilo koncentracije nacionalističnih čet ob Lemoni.

V splošni so republikanci s svojo ofenzivno severno od Madrida dosegli doslej znatne uspehe. Njihovi sprednji oddelki so le še 14 km oddaljeni od Segovije. Na Sierra Guadarrami se pravkar razvija velika bitka. Republikanci so danes zavzeli mesteca Grano.

V neposredni bližini Madrida je bil danes odbit hud nacionalistični napad. Republikanska vojska prodira na nacio-

nalistično ozemlje tudi v odseku Alto Leon.

Republikanske letalske sile so danes bombardirale Segovijo, Alcazar in Toledo ter še nekatere druge nacionalistične kraje.

Iz Francovega tabora

San Sebastian, 2. junija. d. Slabo vreme še vedno ovira operacije na baskovskem bojišču. Za sedaj streljajo samo s topovi in sicer v odseku pri Orduni in Baranbiju, kjer se zbirajo večje sovražne čete. Pri Amorebieta so baskovske čete včeraj izvršile protinapad proti nacionalističnim postojankam zapadno od gore Lemone in vzhodno od Galdagone. Kljub velikemu številu so bili Baski z velikimi izgubami odbiti. Dva častnika in 40 mož Baskov je prešlo k nacionalistom.

Kakor poroča »Corriere della Sera«, so na tej konferenci podrobno razpravljali o organizaciji italijanske vojne mornarice v španskih vodah za primer novih letalskih napadov na posamezne vojne ladje in sploh o položaju, ki je nastal po zadnjih incidentih. Takoj po konferenci je izšel ukaz, da se morajo v Salermu nemudoma koncentrirati večje skupine italijanskih pomorskih sil, da bi lahko v primeru potrebe takoj odplule v Španijo. Med Italijo in Nemčijo je bil po nadaljnjih informacijah italijanskega lista dosežen sporazum, da bosta v bodoče v vseh takih primerih solidarno nastopali proti napadalcem.

Proti ruski pomoči republikancem

Rim, 2. junija. o. Italijanska vlada je v soglasju z nemško vlado izdala poveljnikom italijanskih vojnih ladij na Sredozemskem morju nalog, naj za vsako ceno preprečijo ruskim ladjam dostop v republikanske luke, kamor baje še vedno dovažajo vojne potrebščine in prostovoljce.

Nove nemške ladje v španskih vodah

Berlin, 2. junija. br. Poleg križarke »Lepizg«, ki je že včeraj krenila na pot, so danes odplule v španske vode za ojačenje nemškega vojnega brodovja podmornice U 28, U 32, U 34 in U 35.

Boji pred Segovijo

Madrid, 2. junija. AA. Uporniki so v vasi La Granja dobili včeraj popoldne številna ojačenja in izvedli hud napad na vladne oddelke. Postojanke, ki so jih vladni oddelki včeraj zavzeli, so izpraznili.

General Miaja je sredi izjavil novinarjem, da so republikanski oddelki zavzeli prvo vrsto utrjenih jarkov v gozdu Balzana. Včeraj so republikanski vojaiki vdrli v pritličje kraljevske palače v Granji, morali pa so se takoj umakniti zaradi hudega ognja iz strojin.

Dve španski ladji torpedirani

Valencia, 2. junija. k. Neka nacionalistična podmornica potopila špansko cisternsko ladjo »Schumba«, ki je bila na odprtem morju v bližini baskovske obale, kakor tudi republikansko tovorno ladjo »Granados«, ki je pripeljala iz severovzhodne smeri in je bila namenjena v Barcelono. »Granados« je bila torpedirana nekaj kilometrov pred barcelonsko luko.

Španci se sami otresajo prostovoljcev

Pariz, 2. junija. br. Agencija Radio poroča, da so nastali v Salamanci in v Malagi krvavi izgredi med domačini in inozemskimi prostovoljci, ki se zbirajo, preden jih pošljejo na fronto. Nemiri so zavzeli tak obseg, da so morale redne čete z orožjem napraviti red in mir. Pri tem je bilo mnogo izrednikov ubitih in ranjenih. Oblasti so zaprle okrog 200 oseb. Demonstranti so klicali: Ven iz Španije s prostovoljci! Španci bomo sami napravili red! Ne pustimo se izmuzgavati in zaslužnjiki! Nemški poslanik general Faupel je zaradi teh demonstracij protestiral pri generalu Francu.

Neurath pride v Beograd

Berlin, 2. junija. br. Nemško zunanje ministrstvo objavlja, da bo zunanji minister Neurath prihodnji teden odstopal na turnejo po Balkanu. Obiskal bo Beograd, Sofijo in najbrže tudi Bukarešto. Na povratku se bo ustavil tudi v Budimpešti. Pri tej priliki bo imel razgovore o politični medsebojnih gospodarskih in poglavitnih odnošajev med Nemčijo na eni ter Jugoslavijo, Bolgarijo, Rumunijo in Madžarsko na drugi strani. V nemških političnih krogih pripisujejo temu potovanju velik pomen in sodojijo, da bo mnogo pripomoglo k učvrstitvi osi Rim - Berlin.

Nova japonska vlada

Tokio, 2. junija. w. Ministriški predsednik Kono je sestavil svojo vlado. Le ministrstvo za zunanjo trgovino in prekomorsko trgovino še ni zasedeno.

Titulescu v Londonu

London, 2. junija. b. Bivši rumunski zunanji minister Titulescu je prišel včeraj v London. Zastopnikom časopisa je ob svojem prihodu izjavil, da je prišel v Anglijo le za kratek čas, in to na povabilo univerze v Oxfordu in Cambridgeu, kjer bo imel več predavanj z mednarodnega področja.

Poljski prosvetni minister v Budimpešti

Varšava, 2. junija. AA. Poljski prosvetni minister Switoslawski je odstopal v Budimpešto.

Danski zunanji minister v Berlinu

Berlin, 2. junija. AA. Danski zunanji minister Munch se bo na povratku iz Ženeve ustavil v Berlinu in ogledal v stike z zastopniki nemškega zunanjega ministrstva.

Kronanje egiptskega kralja bo v juliju

Kairo, 2. junija. AA. Ob koncu julija bo slovesno kronanje egiptskega kralja.

Eksplodizija v avstrijski municijski tvornici

Dunaj, 2. junija. br. V tvornici municije v Hirtenuburgu je danes popoldne nastala huda eksplozija. 12 delavcev je bilo smrtno nevarno, večje število pa lažje ranjenih. Dva objekta tvornice sta popolnoma uničena. Vzrok eksplozije še ni ugotovljen, govore pa, da gre za sabotažo.

Sprememba v Angliji

Odhod Stanleya Baldwina in značaj nove vlade Nevilla Chamberlaina

Po kontinentalnih merilih bi dogodek, kakršen je odstop angleškega premiera in nastop novega ministrskega predsednika, pomenil nedvomno notranjepolitični dogodek prvega reda. V Angliji sami se je ta važna sprememba izvršila brez vsakega hrupa, zlasti pa brez poudarjenih ugovorov o »novem« kurzu v angleški notranji politiki. Razlogov za to je več. Predvsem je bivši premier Baldwin odstopil prostovoljno in je svoj odstop sam že pred mesec napovedal, tako da bi se zdelo kvečjemu čudno, ako bi te svoje napovedi, po kronarskih svečnicah, ki jih je bil postavil za skrajni termin svojega predsednikovanja, ne bil izvedel.

Zamenjal ga je mož, ki ga je bil že Baldwin sam označil in priporočil za svojega naslednika in ki ima za seboj skoraj prav tako dolgo politično kariero kakor prvi priletni premier, izhaja pa povrh iz stare družine angleških politikov in državnikov. Za presojo pravkar izvedene spremembe v angleški javnosti, ni brez pomena tudi upoštevati samega angleškega značaja, angleške državniške in demokratične tradicije ter sposobnosti stvarne presoje se tako težkih političnih zapletov. To nam kaže na primer izredno hladnokrvno angleško poseganje v razvoj mednarodne politike, ki je polna nevarnih napetosti. Nedavno pa je angleški imperij brez potrebe prebrodil težko ustavno krizo, ki je dosegla vrhunec v abdikaciji bivšega kralja Edvarda VIII. Samo politično zrel narod lahko tako stoikno dojema svoje krize, težke notranje in zunanje politične spremembe!

Pri presoji odmevov rekonstrukcije angleškega kabineta v angleški javnosti je treba te elemente angleškega državnega življenja in prvi vtisi upoštevati. Za notranjepolitično in zunanjepolitično vrednotenje dogodka samega pa je bistvenega pomena predvsem označba novih in starih političnih osebnosti, ki nastopajo kot glavni protagonisti. Te osebnosti so v sedanjem primeru bivši premier Stanley Baldwin in novi premier Neville Chamberlain ter ministri Hoare, Eden, Simon, Duff Cooper in Hore Belisha.

Stanley Baldwin se umika iz angleške politične arene v starosti 70 let in po skoraj tridesetletnem političnem delovanju. Zdi se, kakor da bi v svoji državniški modrosti želel po svoje poslušati nasvet očeta novega angleškega premiera, znamenitega Josepha Chamberlaina, ki je večkrat dejal, da je 75. leto starosti skrajna meja, do katere sme kdo ostati angleški premier. Z njim se umika v zasebno življenje človek, na čigar ime je vezan dober kos najnovije angleške politične zgodovine. Baldwin je veljal od svojega prvega pa do poslednjega političnega nastopa za pravo vtelesenje onega čistejšega angleškega tradicionalizma, kateremu se mora Anglija v veliki meri zahvaliti za svojo moralno in materialno veličino.

V svoji politični karieri je po vrsti zavzemal zelo važna mesta, vendar pa se je šele leta 1923 povzpel do ministrskega predsednika, ko ga je tedanji premier in leader konservativne stranke Bonard Law sam označil za svojega naslednika, potem ko se je izkazal za velikega politika in državnika ob padcu Lorda Georgeove vlade leta 1921. Premier je bil tudi v letih 1924 — 1929 in po padcu vlade Ramsaya MacDonalda od leta 1935 dalje.

»Slovenčev« berilo za analfabete

»Slovenec« ima novo dragoceno silo. Angaziral je gospoda »Nekega gospoda« kot pomočnika in eksperta v borbi za pravično stvar. Novi sotrudnik se je izvrstno izkazal že pri »debili Bertie« in kot strokovnjak za zažiganje arhivov mafije. Sedaj je po njegovi zaslugi do gola razkrinkana tudi JNS, ki v svojem časopisu udarja na jugoslovanski zvon, med našim dobrim ljudstvom pa nastopa za naravnost krvniško srbofobijo rame ob rame s starimi avstrijskimi veterinarji, ki so se sedaj pojavili ponekaj pri procesijah, in zvesta programu, ki so ga v avgustovih letih 1914 drugi pridigali slovenskemu ljudstvu.

Te dni se je novi sotrudnik »Slovenca« mudil na Stajerskem, kjer je zvedel, da se jugoslovanski nacionalisti zaradi tega niso hoteli udeležiti proslave majniške deklaracije, »ker je dr. Korošec s to deklaracijo Slovence prodal Srbom in je za to dobil lepe denar.« Kakor je v »Slovencu« debelo tiskano bi bili mogli Slovenci, če bi ostali pod Avstrijo, dobiti lepo avtonomijo, toda srbofil Korošec je Avstrijo in Slovenec izdal. Tako je namreč slišal »Slovenec«.

»Neki gospod« nacionaliste govoriti. Zakaj govorijo tako? Odgovor je jako enostaven: »Ker imajo največ pristašev med nemškutarji in Nemci.«

»Slovenec« vedno najde za vse dogodke primeren komentar iz bogate zakladnice svoje morale. Tako je tudi tu takoj spregledal taktiko JNS. V svojem tisku se

Njegova bistvena oznaka je bila izredna hladnokrvnost, ki je, združena z njegovo znano previdnostjo, vzbuja pogosto vtis oportunističnega ekvilibriranja po načelu, da je treba v sleherni politični situaciji, pa naj zahteva še tako odločne sklepe, puščati vrata odprta še za druge možnosti. Morda je prav zaradi te osnovne Baldwinove note zbuja tu in tam tudi angleška zunanja politika vtis neodločnosti, da si to v svojem bistvu vendarle ni bila. Prav te dni očito Baldwinu Nemci, da v pogledu angleškega razmerja do Nemčije »nikdar ni povedal poslednje in odločilne besede«. Toda na drugi strani moramo objektivno priznati, da je prav Baldwinova Anglija očevala svet pred velikimi katastrofami, ki so mu pretile v zadnjem času zaradi abesinske in španske zadeve, in da je prav Baldwinova vlada predložila angleškemu parlamentu v sedanjih splošnih mednarodnih negotovitostih načrt sistematične in najpomembnejše oborožitve, ki naj nudi Evropi najboljšo jamstvo pred morebitnimi presenečenji.

Sedanja imperikalna konferenca in z njo združene razprave o obrambi vsega britanskega imperija so le logično nadaljevanje politike, za katero se je izrekla Baldwinova vlada. S tem je Stanley pred svojim odstopom pač najboljšo dokazal, da se je svoje odgovornosti napram svojemu narodu in britanskim podanikom, posredno pa tudi napram ostalemu svetu v polni meri zavedel in da se težje te odgovornosti ob zahtevi svoje politične kariere ni hotel izogniti.

Baldwinovo dediščino prevzema v kaj resnih časih novi premier Neville Chamberlain, bivši finančni minister, sin znanega angleškega državnika Josepha Chamberlaina in polubrat pokojnega angleškega zunanega ministra Austena Chamberlaina. Tudi Neville Chamberlain ni več mlad, saj šteje samo dve leti manj kot Baldwin. Njegova politična kariera ni tako peštra kakor je bila Baldwinova. Prihaja pa na novo mesto dobro pripravljen in z ogromnim ugledom. Novi min. predsednik je po svojem političnem pripadnosti konservativec. Toda pravijo, da mu je liberalni unijskištini duh njegovega očeta v krvi. Njegov novi kabinet je obdržal značaj vlade nacionalne koncentracije v družbi z liberalci in nacionalnimi laburisti MacDonaldu skupine. Ostalo je isto številčno razmerje vseh treh vladnih skupin v vladi: 15 konservativcev, 4 nacionalni liberalci in 2 nacionalna laburisti.

Wickham Steed, dobri poznavalec angleških politikov in državnikov, sodi, da nova Chamberlainova vlada ne bo prinesla nikakega presenečenja. Zunanjo politiko bo Chamberlain prepustil v glavno Edmundu, ker se sam z njo ni v podrobnosti pečal. Edenov mednarodni kurz pa je znan. Sodelovanje z Društvom narodov, politika kolektivne varnosti in povezanosti obeh demokratičnih zapadnih veleisl ostanejo slej ko prej njegovi temelji. Nemci opozarjajo posebej tudi na Chamberlainovo simpatijo do Francije in na nerazpoloženje novega morariskega (prejšnjega vojnega) ministra Duffa Cooperja proti Nemčiji. po čemer sklepajo, da se bo francosko-angleško sodelovanje le še bolj poglobilo. Steed pripisuje razen tega Chamberlainu večjo odločnost kakor jo je pokazal Baldwin. Blizni razvoj bo kmalu pokazal, ali so te napovedi pravilne.

spodtikajo jugoslovanski nacionalisti nad črnozlimt okvirom majniške deklaracije zaradi Beograda in Srbov, zunaj na terenu pa med svojimi pristaši odzvoj dr. Korošcu in njegovi odločni jugoslovanski politiki v dravski banovini, da je srbofilski in za Slovence izdajalski ... Kakor vidite, politika dvojne morale, dve železi v ognju — torej baš nasprotno od premočrne iskrenosti JRJ!

Naši čitatelji naj ne mislijo, da uganjamo šalo. Kar smo zgoraj citirali je res natiskano v »Slovencu« od 2. junija: deloma z debelimi črkami. Vse to se res servira čitateljem tega lista, ki sicer dan za dnevom čitajo o izdajalskih delih JNS in jugoslovanskih nacionalistov, pa jim sedaj »Slovenec« naenkrat pripoveduje, da vse to ni nič res, temveč da so ti preklicani unitaristi tako hudi Slovenci, da se jim še za malo zdi, da so prišli s Srbi v državo Jugoslavijo. S tem, da glasilo Katoliške akcije v svojem nepomirljivem stremeljenju po resnici in pravici take stvari piše in objavlja, očividno predpostavlja, da jih njegove naročniki tudi čitajo in morda tudi še verjamejo povrh. To znači, da smatramo gospodje iz Kopitarjeve ulice svoje bravce ipak za kompletne analfabete.

Grdobija, ki jo kaže »Slovenčev« beležka, nas ne more izzvati v jezo in ogorčenje. Preizkušnja je in preizkušnja. Edino, kar je na njej zanimivega, je to, da da mnogo slutiti...

Novo posojilo zagrebške občine

Zagreb, 2. junija. o. Danes dopoldne je bila seja zagrebškega mestnega sveta. Na njej so sklenili najeti posojilo 30 milijonov dinarjev pri Državi hipotekarni banki, za nadaljnih 20 milijonov pa razpisati mestno obligacijsko posojilo po 5%. 30 milijonov bodo porabili za likvidacijo tekočih dolgov, ostale za investicije. Zgradili bodo novo policijsko vojašnico v Petrinjski ulici, novo obrtno šolo in več osnovnih šol.

Odlikovani gimnaziji

Beograd, 2. junija. p. Odlikovani sta z redom sv. Save I. stopnje realna gimnazija v Zaječaru, z redom sv. Save III. stopnje pa državna osnovna šola v Karlovcu.

Naš paviljon

na pariški razstavi

Beograd, 2. junija. p. Priprave za otvoritev jugoslovenskega paviljona na pariški svetovni razstavi bodo v kratkem dovršene. Paviljon bo slovesno odprt 21. t. m. Naš vlado bo ob tej priložnosti zastopal pariški poslanik dr. Purić, trgovski ministarstvo pa bo odposlalo v Pariz k otvoritvi svojega posebnega odposlanca, načelnika tujsko-prometnega oddelka Jašo Grgaševića.

Beležke

Banovinska konferenca JNS v Ljubljani

V nedeljo dopoldne ob 10. bo v Ljubljani v veliki dvorani Kazine banovinska konferenca Jugoslovenske nacionalne stranke za dravsko banovino. Dnevni red obsega predvsem poročila strankinih funkcionarjev. Za konferenco vlada veliko zanimanje in je svojo udeležbo prijavilo izredno mnogo delegatov strankinih organizacij iz vse Slovenije. Udeležili se je bodo tudi nekateri člani glavnega vodstva stranke s predsednikom Petrom Živkovičem in podpredsednikom senatorjem Jovanom Banjaninom na čelu. Dalje se prijavili svojo udeležbo senatorji dr. Peter Zec, dr. Grga Anđelino in inž. Daka Popović, predsednik senatorskega kluba JNS, ter številni narodni poslanci iz vseh pokrajin Jugoslavije.

Kost za glodanje

Državni svet je kot najvišje upravno sodišče zavrnil neko pritožbo proti uradnim tiskovinam, na katerih ni slovenščine. O tem piše tudi večeršnja opoldanska izdaja »Slovenca«, ki seveda tudi te prilike ne more opustiti, da se ne bi obregnila ob nacionaliste, čeprav že dve leti pri vodstvu države nimajo nobene besede. V članku pa je gospodom ušlo dragoceno priznanje, ki je vredno, da se zabeleži. Napisan je namreč tudi tale stavek: »Če beremo na primer skozi tedne na celih straneh o starih pantih, ki se tičejo dveh ali treh neznanih oseb, potem bo morda dobrodošla kakšna kost, ki bi jo lahko glodal ves narod.«

Ta »kost« naj bi bila razprava o razsodbi državnega sveta in sploh o slovenščini v državnem uradovanju. Gospodje pri »Slovenskem domu« se očitno niso zavabili, kar smo mi vedno trdili in kar vsa trezna javnost tudi že davno ve, da je namreč njim skrb za slovenski jezik, za slovenske gospodarske in kulturne potrebe samo »kost«, ki naj jo verni čitatelji glodajo, da njih misli ne zaidejo na samostojno pota. Ravno tako je taka kost za glodanje vse njihovo obrekanje jugoslovenskih nacionalistov, da so nasprotniki slovenske kulture in slovenskega jezika.

Redkokdaj čitamo v listih iz Jugoslovanske tiskarne kako iskreno priznanje in nešminkano resnico. Zato jim moramo že izreči pohvalo, da so vsaj enkrat bili odkriti, to tem bolj, ker so s tem pokazali vsej naši javnosti, kako naj sodi o raznih njihovih lamentacijah ter o dosedanjih in bodočih njihovih očitkih na tuji naslov.

Politična botanika

Novi čas je v naše politično izrazoslovje vnesel posebno ljubko noto. Vsi govori vplivnih mož in članki še vplivnejših članekarjev so ki izprepleteni z naglji in rožmarinom. Slišali smo, da je Slovenija krasen vrk in neki velikodostojnik je pri neki priliki dejal, da ga nič tolikanj ne gane, kakor pozdravi in sprejmi s slovenskimi nageljčki. Bil je todaj še precej mrzel letni čas in so nageljčki prihajali deloma z domačega juga, deloma iz krajev onstran državne meje, toda slovenski atribut se je kljub temu cvetel kar nekoliko prilegal. Višek vsega pa je v torkel dosegel »Slovenec«, ko majski deklaraciji že ni mogel najti lepšega poklona, pa jo je imenoval »slovenski pušljec«. Dodal je tudi opis pravega »slovenskega pušljca«, ki po njegovem sestoji iz nageljev in rožmarina. V tej zvezi je »Slovenec« poneveril slovenski rožnikravn, ki ga naša narodna — zdaj moramo reči: ljudska — pesem vedno navaja v zvezi s pravim pušljcem.

S temi slovenskimi atributi je sploh križ. »Slovenec« je proglasil nagelj in rožmarin za slovenski narodni cvetlič, rožnikravn pa se je bal dati isti pridevek. Nekoliko ga je plašil nemški zvok, pomislil pa ni, da naša narodna (to se pravi ljudska) pesem poje o nemškem rožmarinu in da tudi nagelj morda le ni tako slovenska cvetica, kakor mislijo v Kopitarjevi ulici. Morda bi najbolj slovenska bila še lilija, saj je to znak in prilastek sv. Jožefa, patrona Kranjske, Stajerske in Koroške. Vsekakor bo treba spraviti nekoliko reda v to politično botaniko, da bomo vsaj vedeli, pri čem smo.

»Samouprava« in Meštrovici

Skupina zagrebških intelektualcev je izdelala nekaj predlog nove ustave, s katerimi bi bilo po njihovem mnenju mogoče rešiti hrvatsko vprašanje. Med avtorji ali vsaj podpisniki predloga je tudi znanj kipar Ivan Meštrovici. Glavno glasilo JRJ »Samouprava« se zaradi tega predloga močno razburja. Meštrovicu in drugim predlagateljem pa očeta, da so v politiki le javenci, čeprav so morda kot znanstveniki ali umetniki na dobrem glasu. Priporočajo jim, naj bodo bolj previdni in naj ne podpisujejo vsega, kar jim kdo v podpis predloži. Takole lekcijo jim potem bere:

»Kakor politiki niso usposobljeni in poklicani soditi o filozofiji, slavistiki, slikarstvu in kiparstvu, prav tako intelektualci teh panog niso poklicani vmešavati se v politične posle. Le devile sodi naj kopitar, je star pregovor. Ako je kdo slaven v svojem pokliu, to še ne pomeni, da zna vse in vse razume. Politika je zelo kompleksna veda in obrt (zanat). V politiki mora biti človek najprej učenec, potem pomočnik in končno mojster. Narod, v katerem hočejo imeti prvo besedo politični vajenci, se ne obetajo baš najboljši časi.«

»Samouprava« ne pove, ali velja njena razprava o »politični obrti« na splošno ali le za one politične vajence, ki imajo in razširjajo njej nevršne nazore.

Zbor JNS v Sarajevu

Na pravoslavno binkošno nedeljo, dne 20. t. m., bo v Sarajevu veliko javno zborovanje JNS. Glavna govornika na zboru bosta predsednik in podpredsednik stranke gg. Peter Živković in Jovan Banjanin. Za organizacijo shoda je bil ustanovljen v Sarajevu poseben akcijski odbor. Na shod bodo prišli pristaši JNS iz vse sarajevske okolice in iz vseh sosednjih srezov. Mnoge občinske organizacije so že sedaj prijavile korporativno udeležbo z zastavami in godbami.

Sreska skupščina JNS v Krškem

V nedeljo je bila v gostilni g. Franca Vaniča v Krškem glavna skupščina sreske organizacije JNS za krški srez. Po delegatih so bile zastopane prav vse občinske organizacije. Veliko večino med delegati so zato tvorili predstavniki kmečkega ljudstva.

Ponemčevanje na Koroškem

Koroški Nemci kot plagiatorji — Protislovenske postojanke so gnezda hitlerjevske propagande, a oblasti jih kljub temu trpijo

Celovec, 1. junija.

Vsa leta po glasovanju je koroški »Heimatbund« z vsemi sredstvi na delu, da bi čimprej izpolnil zadano mu nalogo: ponemčevanje slovenske Koroške. Zvesto ob njegovi strani hodi nemško šolsko društvo »Südmark«, ki zlasti na Koroškem ne štedi svojega naklonjenosti in »rešuje« nemške otroke pred slovenizacijo. Tako vsaj zagovarja svoje temno udejstvovanje, ker s pravi namenom je vendar nekoliko nerodno stopiti na plan.

Celprav so teoretično dobila veljavo v Avstriji čisto nova načela, se v praksi ni prav nič izpremenilo. Obe društvi opravljata na Koroškem svoj nečedni posel oduševljanja lastnemu narodu nemoteno naprej. Pri tem delu ju prav nič ne moti, da tako počenjanje ni v skladu ne s duhom vladajočega režima, niti z narodno socialistično ideologijo, ki odklanja vsako germanizacijo kot oskrum čiste nemške krvi. In čudno! Ravno obe omenjeni organizaciji sta izrecno pod vplivom narodno socialističnega gibanja. Celov več: po možnosti nudita svoj široki nacionalni plašč tudi za hitlerjevsko propagando. Kako je to mogoče spraviti v sklad z načeli krščanske urejene države, ki se hoče resno zoperstaviti hitlerizmu?

Zanimivo in značilno je, kako je posebej »Heimatbund« razširil svojo aktivnost na Koroškem. Kljub ogromnim sredstvom in kljub številni podeželski inteligenci, ki naj bi služila ideji ponemčevanja, ki naj bi doslej uspehi skromni, ker je pač cilj nenaraven in zato nemoralen. Treba je bilo poiskati novih načinov in bolj uspešnih metod. In glej čudo: ta nemška organizacija, ki v živih besedi in tisku poje slavospeve nemški kulturi in njeni nadmoči nad vsemi drugimi, čisti ljudje, ki so vedno in ob vsaki možni priliki poniževali vse, kar je bilo slovenskega, govorili o slovenski manjvrednosti, o slovenskem balkanstvu, ravno isti ljudje so prišli v svoji duhovni revščini tako daleč, da v borbi proti Slovincem na Koroškem dobesedno kopirajo slovenske načine kulturne uveljavljanja. Ali naj se v tem kaže nemška kulturna nadmoč?

Koroški Slovenci so osredotočili vse svoje kulturno življenje na izobraževalno in pevsko društva, ker drugod niso imeli dostopa, pa tudi nobene možnosti, da se uveljavijo kot Slovenci. Da bi po svojih skromnih močeh tudi gospodarstvo vzgajali svoje ljudi, so se zatekli h gospodarskim tečajem, med katerimi so najbolj uspevali gospodinjinski tečaji. In kaj doživljamo danes?

Koroški Nemci so ustanovili v vsaki fari, kjer obstoja slovensko izobraževalno društvo, nemški »Heimatkreis« (Domovinski krožek), ki naj postane središče ponemčevalnega dela. Tu se goji nemška pesem, tu se igrajo nemški odrski komadi in da bi stvar bolj vlekla, so si omislili tudi ples, ki jim podkitažjo domača imena in jih imenujejo narodne. V resnici vsi ti plesi s slovensko Koroško nimajo prav nič opraviti, so tuji slovenskemu značaju. Toda neukemu ljudstvu ni težko natveziti, da so to pristni domači plesi, da je to koroška narodna umetnost, pa čeprav je doma na Tirolskem ali Salzburškem. In da bo kopija popolna, so uvedli po vaseh nemške gospodinjinske tečaje, čeprav imajo na razpolago številne gospodinjinske šole, ki bi brez dvoma lahko opravile isti namen še mnogo bolje.

Ta pojav sam na sebi ne bi bil nič posebnega, če bi bili nameni pošteni in jasni. Toda Nemci sami čutijo, da je vse to delo nekako umazano, da morajo resnične citje vedno prikrivati. Zakaj v ostali Avstriji ni nobenih »domovinskih krožkov«? Niti na Tirolskem, niti na Stajerskem, celo na Gornjem Koroškem ni nobenega »Heimatkreisa«. In tudi gospodinjinski tečajev tam ni treba. Ravno na slovenskem Koroškem, kjer itak delujejo slovenska izobraževalna društva, so redki Nemci najbolj »pogrešali« društveno življenje, ko sicer drugod za vse to nimajo pravega smisla.

Tako se ne gradi ljudska skupnost. Na ta način se podirajo še tiste naravne medsebojne vezi, ki jih je čutilo vse ljudstvo ob slovenskih kulturnih

Občni zbor je otvoril v novil g. Anton Polanc, posestnik iz Rače. Vozroč je bil tudi predsednik banovinskega odbora JNS dr. Rajar, ki je vse delegate tople pozdravil. Funkcionarji sreskega odbora so podali svoja poročila, g. Polanc še posebej poročilo o političnem položaju v srezu in o delovanju stranke. Poročila so bila soglasno in z odobravanjem sprejeta. Izvoljen je bil nato novi odbor sreske organizacije s predsednikom g. Alojzom Dermeljem, posestnikom in bivšim poslancem in Boštjanu. Tajnik je g. Janko Debelak, poleg njih pa so v odboru ugledni možje iz vsega sreza.

Od vseh navzočih živahno pozdravljen je povzel besedo g. nar. posl. Milan Mravlje. V zanimivem govoru, ki so ga poslušali ponovno preklinjali z vihranim odobravanjem, je orisal politično situacijo v državi in posebej še v Sloveniji. Na žalost svojega govora ni mogel zaključiti, ker je zastopnik sreskega načelnstva občni zbor po prepuščanju. Delegati pa so se razšli zadovoljni in napolnjeni z novo borbenostjo. Iz nedosebnih poročil in pojasnil so razvideli, kako je nacionalna misel, katere predstavnika je JNS, vsem obširnem srezi v novem razmahu.

pridreditvah. V sedanjih Avstriji se toliko govori o novih smereh in poteh, o novih načelih, istočasno pa sme popolnoma nemoteno delovati organizacija, ki vrši najbolj reakcionarno delo, ki je danes sploh še možno, da namreč vzgaja narodno odpadništvo. Pri tem pa so vsi ti »domovinski krožki« centri narodnosocialističnega gibanja na Koroškem. Zares čudno: oficijelna Avstrija se tako krčevito bori s hitlerjevstvom, na Koroškem pa ima narodni socializem proste roke samo zato, ker je naperjen proti Slovincem. Malo je namreč verjetno, da bi varnostna služba takih pojavov ne bila opazila, a če to delo vendarle tolerira, ji mora biti pač po volji.

To razdiranje slovenskega kulturnega življenja na Koroškem, to beganje množice, ki ne vedo več, ne kod ne kam, ta zavestna in namerna vzgoja narodnega odpadništva, vse to ne more biti izraz resnične nemške kulture, temveč kvečjemu dokaz, da nova nemška duhovna načela nikakor še niso prodrla, ampak da se v praksi še vedno udejstvujejo senilni germanizatorji, ki vidijo v tem ogromno pridobitev za germanstvo, če se jim posreči nekaj borih duš najprej moralno uničiti in potem take duševne reveže brez hrbenice presaditi v nemški kulturni vrt. To je za nemstvo gotovo slaba usluga, še manj pa kulturno delo. Zato je čudno, da trezni in pošteni Nemci tako početje še trpijo.

Kriza kinematografov

Zagreb, 2. junija. o. V udruženju kinematografskih podjetnikov je bila danes konferenca, na kateri so obravnavali razna prečeta fiskačna vprašanja. Izvedelo se je, da se bo te dni v Zagrebu vršil širši sestank zastopnikov kinematografskih podjetij iz vse države. Na njem bodo razpravljali o nadaljnjem poslovanju kinematografov. Spričo sedanjih razmer in zlasti spričo visokih davkov in taks so podjetja baje zaslula v tako težavem položaju da bodo le težko še nadalje vzdrževala kinematografe. Morda se bodo na tem sestanku zedinili tudi za to, da se vsi kinematografi v državi zapro čez poletje.

Iz prosvetne službe

Beograd, 2. junija. p. Učiteljica Valentina Merlas je premeščena iz Horjula v Beograd.

Iz poštne službe

Beograd, 2. junija. p. Višja pošta kontrolorka Stefanija Šiljar je premeščena iz Ptaja v Maribor.

Ustanovitev

koordinacijskega odbora za trgovinsko politiko

Iz Beograda poročajo, da se bo ustanovil pri zunanjem ministertvu stalen koordinacijski odbor za trgovinsko politiko, sestavljen iz zastopnikov vseh ministrstev in ustanov, ki so poklicani sodelovati za uspešno izvajanje trgovinske politike. Doslej se trgovinsko-politični, finančni in devizni ukrepi izdajali ločeno in neodvisno, kar je imelo za posledico pomanjkanje notranje povezanosti med temi ukrepi. Manjkala je tudi potrebna skladnost med zunanjim in notranjo gospodarsko politiko, ki je nujno potrebna. Namen novega odbora bo, da zajamči enotnost pri pripravi in pri sklepanju o trgovinsko političnih ukrepih in o finančnih ter deviznih ukrepih, ki so v zvezi z zunanjo trgovino. V bodoče se bodo ukrepi trgovinsko-politične, finančne in deviznega značaja pred končnim sprejetjem predložili odboru za koordinacijo, ki jih bo proučil s stališča splošne gospodarske in trgovinske politike in s stališča vrhovnih interesov države. Sedva pa ne bo okrnjena svobodna odločitev posameznih resorov, ker gre le za koordinacijo ukrepov in za dajanje koristnih pobud. Tudi ob odbor obravnaval le taka vprašanja, ki so v zvezi s trgovinsko politiko, ne pa splošna gospodarska vprašanja. V tej svoji funkciji bo odbor pomožni in posvetovalni organ ministrskega sveta, gospodarskega finančnega odbora ministrov ter posameznih gospodarskih in finančnih ministrstev in ustanov.

Iz posameznih ministrstev in ustanov so v odbor imenovani naslednji člani: pomočnik zunanjega ministra Milivoj Pilja kot predsednik odbora, dr. Milan Lazarević, načelnik trgovinskega oddelka in dr. Savo Obradović, vršilec dolžnosti načelnika oddelka za zunanjo trgovino, iz trgovinskega ministrstva, nadalje dr. Milutin Petrović za Zavod za pospeševanje zunanje trgovine, Edo Marković, generalni ravnatelj Prizda, Jovan Radulović, načelnik carinskega oddelka finančnega ministrstva, za državno nabave in dolgove Ljubiša Mitkac, načelnik državnega knjigovodstva v finančnem ministertvu, za devizna vprašanja Nikola Slanarević, načelnik bančno-valutnega oddelka finančnega ministrstva, dr. Ivo Belin, viceguverner in dr. Milan Protić, generalni direktor Narodne banke, Milan Novaković pomočnik kmetijskega ministra, Ranko Despić, načelnik oddelka za gozdarsko gospodarstvo in inž. Milan Manojlović, šef industrijsko-komercialnega oddelka v ministertvu za gozdove in rudnike, inž. Radovan Dragović in Krunoslav Penović iz prometnega ministrstva ter divizijski general Vojin Maksimović kot inspektor državne obrambe. Tajništvo odbora bosta vodila uradnik kabineta pomočnika zunanjega ministra Radoslav Stepanović in tajnik zunanjega ministrstva dr. Ante Pavelić. Posamezni zastopniki bodo sodelovali pri sejah po potrebi glede na značaj vprašanj, ki so na dnevnem redu. Po potrebi bodo v odbor poklicali tudi zastopnike drugih resorov, strokovnjake in zaslopnike gospodarskih organizacij.

Vremenska napoved

Zemunska: Prevladovalo bo oblačno vreme po vsej državi. V večji severni polovici bodo nevihte in plove z dežjem. Toplota bo padla.

Zagrebaška: Oblačno, ponekod nekoliko dežja, v ostalem zmerno tople vreme.

Dunajska: Izpremenljivo, manj oblačno, nekoliko hladneje, severovzhodni vetrovi.

Priprave za pogreb sokolskega škofa

Dubrovnik, 2. junija. o. Vest o smrti kotorskega škofa Franja Ucelinija je po vsej Dalmaciji napravila najgloblji vtis in zlasti med nacionalnimi ljudmi zbudila iskreno žalovanje. Sožalne brzojavke, ki prihajajo iz vseh pokrajin države, pričajo, da je vest bolno odjeknila tudi drugod. Kljub visoki starosti, ki jo je sokolski škof dočkal, povsod iskreno obžalujejo njegovo smrt. Prihujbeni škof bo pokopan v svojem rodnem kraju, kjer je preživel zadnja leta svojega življenja, v Lopudu na istoimenskem otoku. Pogreba se bodo udeležile močne deputacije vseh sokolskih ter drugih nacionalnih in kulturnih društev iz srednje in južne Dalmacije. Vj. Nel. kralja bo zastopal poveljnik dubrovnike garnizije major Knežević, predsednika vlade pa zetski podban Jevtić. Tudi slovita bokejska mormarica se bo korporativno udeležila pogreba v svojih tradicionalnih uniformah. Iz Kotora, Dubrovnika, Splita in drugih večjih krajev bo jutri pripeljalo na Lopud delegacije in druge pogrebe več posebnih parnikov.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Naši kraji in ljudje

Priznanje Jesenic zdravniku dr. Kogoju

Jesenice, 2. junija. Po 44 letih zvestega človekoljubnega dela je odšel v zaslužni pokoj g. dr. Frančišek Kogoj, jeseniški občinski zdravnik. Na zadnji seji občinskega odbora se je razpravljalo tudi to vprašanje in je bilo soglasno sklenjeno, da se g. dr. Kogoj kot zdravniku, občinskemu odborniku, predsed-

niku krajevnega šolskega sveta in županu pošlje pismena zahvala. Delovanje g. dr. Frančiška Kogoj kot odličnega narodnega delavca je vsem Gorenjem pa tudi ostali slovenski javnosti dobro znano. Dolga desetletja je bil voditelj narodnega kulturnega in političnega gibanja na Jesenicah. Dr. Kogoj je brez dvoma najpopularnejši Jesenčan, najvidnejša osebnost v vsem industrijskem revirju. Po rodu Logačan ima vse vrline klenega, značajnega in poštenega Notranjca. Prvo njegovo službeno mesto je bilo v Kranjski gori, kjer je bil takrat še sedež jeseniške zdravstvene občine. Leta 1903. se je preselil na Jesenice, kjer je potem vztrajno vršil službo občinskega zdravnika do danes. Kot odlični zdravnik, kot narodni voditelj, kot iskren sokolski brat, občinski odbornik in župan in kot vzoren gospodar si je pridobil največje spoštovanje vseh slovanov. Želimo g. dr. Kogoju, da bi prebil svoje življenje v miru, zadovoljstvu in sreči med svojimi zvestimi Jesenčan!

Po Levarjevem jubileju

V torek zvečer je naša kulturna javnost v opernem gledališču proslavila 25-letnico odrednega dela Ivana Levarja, prvaka naše drame in enega najpomembnejših predstavnikov naše današnje in naše trajne umetniške tvornosti. Hiša je bila polna: to da proslavitev je bila bolj vnanja, družabna manifestacija simpatij za umetnika kakor dogodek, ki mu je bistvo iskreno, spontano notranje občutje in vez. Tudi tokrat smo imeli dovolj prilike, razmišljati o tem, kaj je umetnik malomeščanskemu, provincialnemu miljeju, sredi katerega živi in dela pri nas. Gledališka uprava je jubilejno predstavo pomaknila prav na kraj sezone: ko je obisk že zdavnaj upadel, a tudi v zbranem auditoriju smo pogrešali živega, cimentarnega odnosa do slavljencevega dela in do praznika samega. Doživeli smo večer, ki je bil z umetniškega vidika sicer velik in lep, navezadnje pa je človek vendarle odhajal z dojemom, kakor da je vsa naša javnost, to se pravi, kakor da smo mi vsi ostali Levarju za ogromno delo, ki ga ima za sabo, še zmerom dolžni vsi hvaliti in ves račun.

Pred pričetkom Rostandovega »Cyranoja de Bergeraca«, ki si ga je bil slavjenec izbral za svoj jubilej, se je na odru, okrašenem z velikim Levarjevim portretom izpod čopiča prof. Ivana Vavpotiča, in s pokloni, ki so prispeli umetniku z vseh strani, zbral ves ansambel opere in drame k hišni počastitvi. Ivanu Levarju so drug za drugim izrekli čestitke upravniki Narodnega gledališča pesnik Oton Zupancič, ki je slavil predvsem njegovo zaslugenje za kipeč-plastičnost slovenske besede na odru, direktor drame pesnik Pavel Golia, ki je poudaril, da sta Levarjevo ime in slava združena z vsemi usodami, kar jih čaka slovenske drame, in zato bo živelo to ime

vse dotlej, dokler bo živela naša drama, predsednik ljubljanske sekcije Zdrženja gledaliških igralcev Drenovec, ki je izrekel najboljšo željo v imenu tovarišev in tajnik združenja Jerman, ki je prečital ko-pisemenih in brzojavnih gratulacij iz Ljubljane, Zagreba, Beograda, Maribora, Celja, Sarajeva, Skopja in od drugod. Med njimi je bila tudi čestitka Levarjevega prijatelja, bolnega Lipaha z Golnika. Potem je burno pozdravljen od občinstva, povzel besedo slavjenec sam. Zahvalil se je za počastitev, hkratu pa nas je opomnil ene poglavitnih nalog naše skupnosti: da nam bodi zmerom pred očmi kultura slovenskega naroda, katere bistveni del je tudi dramska umetnost, vsem nam pa bodi še posebna skrb, gojiti lepoto slovenskega jezika, tega najčudovitejšega zaklada, ki nam ga je dala zgodovina za dediščino.

Po daljšem premoru je sledila uprizaritev »Cyranoja« v obdobju vrednem pesniškem prevodu Otona Zupanciča in skrbni režiji Cirila Debeveca. Po letih, odkar smo privikar videli Rostandovo komedijo na našem odru, je Levarjeva kreacija naslovne vloge zrasla še do globlje človečnosti. Cyrano, ta čudoviti človek, pesnik in vojak, je presenetljivo resnična podoba življenja, kakršna je tudi v današnjih časih skoraj zmerom odmerjeno umetniku in polnovrednemu človeku in torej tudi življenju, kakršnega je deležen Ivan Levar sam. Njegova igra je na jubilejnem večeru učinkovala mnogo bolj po tej simbolni pomembnosti kakor po mirno koncentrirani, suvereno obvladovani formi. Mira Danilova je bila lepa, blestila Cyranojeva sestrinca Roksana. Jan njen neboljneni, a nadvse realistično doživljeni tragični ljubimec Kristijan. Iz množice sodelujočih naj opozorimo samo še na like, ki so jih podali Daneš kot vedro simpatični Raguenau, Gregorin kot grof Guiche pa Skrbnišek, Potokar in Drenovec. Igra, ki je v tej sezoni malo prepozno prišla na repertoar, utegne jeseni privabiti v hišo še mnogo občinstva, zlasti se, če bo uprizaritev dotlej v večji meri izpopolnila podajanja verza in dikcije.

Prisrčna proslava 60 letnice Ivana Pucija

Vel. Lašče, 2. junija.

Velike Lašče so priredile v ponedeljek zvečer senatorju in ministru v p. g. Ivanu Puciju prisrčno proslavo 60-letnice. Zbrali so se mnogi osebni prijatelji in znanci, članstvo Sokola, zastopniki društev, deputacije iz Kočevja, Roba, Ortneka, Velikega Osolnika, Ribnice, Turjaka in še drugih krajev, da skupno čestitajo. Lep spreved je krenil točno ob 21. z baklami in lampjoni od sokolskega doma pred slavljencevo hišo, ribniška sokolska godba je zaigrala pozdravno koračnico, združena sokolska pevka zbora iz Ribnice in Velikih Lašč pa sta zanosno odpela Adamičovo »Zdravico«. Najmlajša pripadnica domače sokolske edince, mala Tatjana Jelenčeva je s srčkanim nagovorom izročila g. ministru kot starosti krasen šopek poljskega cvetja. Za njo je nagovoril slavjenca v imenu Sokola podstarosta br. Segar, ki je dejal med drugim: »Dragi brat starosta! 29 let poteka odkar si s svojimi somišljeniki ustanovil sokolsko društvo v Velikih Laščah. Kljuboval si vsem viharjem, ki so hoteli podreti to trdno stavbo Tyrševe misli, iz katere si tudi ti črpal vedrino svojega duha in nabiral moči za svoje delo.

V imenu vsega članstva, onih, ki so doma in drugih, ki so raztreseni daleč po širnem svetu, se ti za tvoje dosedanje delo najiskrenejše zahvaljujem. Naj ti On, katerega volja odloča o naši usodi, podeli še mnogo, mnogo let uspešnega in zadovoljnega življenja. Zdravilo! — Prisrčni vzkliki so se pridružili govorniku. Nato sta stopila pred g. Pucija gg. Grebenc in Lovro Hočevar, ki sta ga toplo pozdravila v imenu okoliških kmetov. Sledile so čestitke gg. Geronija, Cente in Steblaja v zastopstvu Zveze kmečkih fantov in deklet, in končno je čestitala deputacija kočevske organizacije JNS, gg. župan notar g. Lovšin, France Križman, Zuzek, Ivan Klun, Anton Joras, magister Ančik, Peterlin, Koprivec s posebej vdeležnim podpredsednikom sreske OJNS Ivanom Arkom. G. minister se je zahvalil z iskrenim nagovorom, ki so ga navzoči čisto prekinjali z burnim odobravanjem. Med prisrčnimi ovacijami slavjencu je zadonela pesem sokolskih legij, katero je intonirala ribniška godba, pevci pa so za zaključek odpeli Ferjančičevo »Zadoni name«.

Najstarejše društvo v državi

Je društvo ostrostrlecev v Ljubljani. »Jutro« je poročalo o nedeljski proslavi njegove 375-letnice. Društvo je bilo ustanovljeno l. 1562., nekako tiste čase, ko se je pričela porajati slovenska knjiga. Društvo, ki na lastnem strelišču pod Rožnikom vežba lovce in druge sportnike v streljanju, ima v svojih društvenih prostorih veliko zbirko portretov in drugih slik od kate-

rih nosijo nekatere podpise in letnice stotletja nazaj. Posebno zanimiva je galerija društvenih glavarjev s sedanjim »najmlajšim« Jeonom Schreyem na koncu. Zgodovinskega pomena so poleg drugih zgodovinskih prič iz društvenega delovanja številne tarče; med njimi so tudi take s pravo umetniško vrednostjo. Te svoje tradicije, da z umotvori ohranijo znanecem najzgovornejšo pisano zgodovino, tudi v poslednjih letih društvo ni opustilo, kar priča priobčena slika, umetniško izdelana tarča slikarja Sase Santla s podobo glavarja Schreya.

Naš nogomet gre le navzgor

Pravkar zaključena tekmovalna v državni nogometni ligi so po težavah in skrbih za slovenskega zastopnika dokaj dobro izpadla. SK Ljubljana je zavedel med desetimi tekmujočimi klubi osmo mesto in se tako dovolj čvrsto kvalificiral za bodočo državna prvenstvena tekmovalna.

Naš klub je v početku imel še precej zagona in je bil nekaj časa celo v prvi polovici prvenstvene tablice. V drugem delu pa se je vidno poslabšal in je v tretji

Mož, ki je bil najbolj prepričan o zmagi našega kluba na odločilni tekmi z saraevsko Slavijo: trener SK Ljubljane g. Buljevič spremlja ob nasprotnikovem голу potek igre, ki nikakor ni razočarala njegovega pričakovanja.

četrtni doživljal kar sramotne poraze drugega za drugim. Prerokovali so mu, da mu poslednje mesto in s tem izpad iz lige ne more več uriti, ko se je s poslednjimi tremi tekmi tako sijajno popravil, da mu ni kdove kaj manjkalo do šestega mesta.

Po starem receptu, da domovina ne priznava prerokov, je tudi SK Ljubljana najemala tuje trenerje, ki so v kratkih presledkih hoteli enajstotič viliti vsak svoj »poseben« sistem. Tako so moštvo le begali, namesto da bi ga vežbali v požrtvovalnost in vzdržljivost ter zmehčnem igranju. Ko so spoznali, da ti najeti uč-

telji s svojimi metodami moštvo bolj kvari, kakor pa dvigajo, so zopet poldnevali domačega trenerja, ki je v kratkem času enajstotič zopet spravil na noge, tako da nam je s poslednjimi tremi tekmi pokazala nogomet, kakršni edini zaslužni pozornost obiskovalcev nogometnih tekem, želeli je, da bi naš nogometni zastopnik ostal na tej poti napredka, ker le tako mu bo mogoče, da bo v vrhunskem državnem nogometu igral vidno in pomembno vlogo.

* Kako živijo najmlajše učiteljice v samotnih krajih. V interesu službe in tudi po določitih zakona bi morale voditi enorazredne osnovne šole moške učne moči in to v prvi vrsti take, ki imajo za seboj že nekaj let prakse pod vodstvom starejših učiteljev. Nikakor pa ne gre, da bi vodile enorazrednice najmlajše učiteljice pripravnice. To tudi ni potrebno, ker je vendar na razpolago dovolj starejših učnih moči. Dogaja pa se vendarle, da so voditeljice enorazrednic v samotnih krajih najmlajše učiteljice. Tako vodstvo imata tudi enorazrednice v Cepclah in v Nemški Loki pri Korčevju. Prvo šolo vodi že od jeseni mlada učiteljica pripravnica, drugo enorazrednico pa je nedavno prevzela druga pripravnica. Razumljivo je, da se na ta način mladi učiteljice vzame možnost temeljite priprave in prave usposobljenosti v poklicu, da je preobložena z delom in da povrh trpi v

Tragedija Erbežnikove družine

Po treh smrtnih primerih je obupala hčerka Nada

Ljubljana, 2. junija. V torek zvečer je nepričakovano umrla gdč. Nada Erbežnikova, lastnica manufakturne in galanterijske trgovine na Gosposvetski cesti 16, stara komaj 20 let. Ugledno Erbežnikovo družino, s katero ob tej težki izgubi iskreno sočustvuje vsa javnost, je zadnja leta zadela cela vrsta usodnih udarcev. Komaj pred dobrim mesecem je umrla Nadina starejša sestra Silva, soproga znanega zdravnika dr. Krisperja, ki je podlegla po prestani operaciji v bolnišnici in razen soproga pustila za sabo še dva neboljzena otročka. Dne 17. maja leta 1934. se je na Turcu pod Šmarno goro smrtno ponesrečil njun brat Lado, ki je bil kot radiotehnik zaposlen pri ljubljanski radijski postaji. Zalost nad njegovo tragično smrtjo je do kraja izpodkopala omajano zdravje matere ge. Ivanke Erbežnikove, ki je dotlej vodila trgovino na Gosposvetski cesti, in dva meseca za sinom je tudi sama legla v grob. Poleg osivelega očeta, ki kljub visokim letom še zmerom vestno opravlja službo pri Bonacvi trrdki, je po Nadini smrti ostal od rodbine samo še sin Danilo, ki je učitelj telovadbe. Hudo prizadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Pismo Nadi Erbežnikovi v slovo in za spomin

Zlata Nada! Kovinasto zlato si bili tvoji lasje, a zlat je bil tudi tvoj značaj. Poznali sva se iz trgovine. Še včeraj sem bila pri tebi, zlata Nada. Skozi solze sem ti

SUDANEC

je rad nojeva jajca

Naša najljubša jed so Kiki BONBONI

Bilo kod Kiki povsod!

samotnem kraju. Take mlade sotripinke el lajšajo usodo, kakor vedo in znajo, in mnogokrat se zgodi, da prebije tovarišica pri svoji sotripinki vse svojo prosti čas in da pri njej tudi prenočuje. Učiteljice v Cepclah so nedavno, ko je prenočevala pri svoji tovarišici, izropali vse stanovanje. Vlova so oemljeni cigani. Ako bi bili upoštevani interesi službe in določila zakona, bi bile najmlajšim učnim močem prihranjenje najrazličnejše neprijetnosti in dana bi jim bila prilika do dobre poklicne usposobljenosti.

govorila sožalje zaradi tako zgodnje smrti tvoje sestre ge. Silve dr. Krisperjeve. Razumela si mojo globoko bolečino, stisnila si mi roko in v najtini očeh je bilo povedano vse.

Zlata Nada, danes v jutro pa sem zvedela, da si mrtva.

Kadar sem prišla k Tebi, si mi le od daleč omenjala, kako te boli odhod v večnost ljube mame, brata Vladimirja, a o sestri Silvi si kar molčala. Pogreb tvoje mlade sestre Silve sem gledala iz bolnišnice. Tebe sem videla v žalosti in včeraj sem ti še omenila, da gre ljubezen preko vseh globlin grobov. Solze, ki jih je poglano srce, so bile tihe besede najtinih src.

Zlata Nada, kaj naj ti napišem v slovo in spomin? Le mi nekateri dobro vemo, kaj si bila ti vsem svojem po smrti ljube mame, Mi vemo, kaj in kdo si bila Ti. Mar mi je res usojeno, da vsem svojim najljubšim pišem posmrtnice? Reci Ti, zlata Nada, ali pridem kmalu za Teboj? Še včeraj popoldne sem se pošalila s tisto narodno pesmijo:

Pa prišlo je pismo od ljub'ga Boga, da morala iti boš s tega sveta — S solzami sva se poslovili, zlata moja Nada. In danes vsi, ki smo poznali tvoj zlati značaj, jočemo za Teboj. Mirno počivaj ob blagi materi, dobrem bratu Vladimirju in neprežaljeni sestri Silvi! Čast tvojim čisti duši!

Ljubljana; 2. junija 1937. Mara I. Tavčarjeva, šolska upraviteljica v pokoj.

Voda, sonce, zrak in kožna krema CIMEAN

— to je zdravje!

Brez skrbi se lahko sončite, če ste si prej dobro natrli kožo s hormonsko kremo CIMEAN, ker Vam go čuva pred opeklinami, obenem pa napravi kožo zelo zagorelo, prožno in mladostno.

Spomin na obisk pri sokolskem škofu

Ko je v maju 1934 plula po Jadranu velika deputacija narodnega predstavnika na Krk, da počasti žrtve svetovne vojne, je spomina obiskala tudi škofa dr. Franca Učelnija. Ob njegovi smrti povzamemo iz D. Ravljenove knjige »Pot k mrtvim bataljoncem« (Vodnikova družba 1935) poglavje, ki opisuje ta obisk pri sokolskem škofu.

Bilo je prav lepo, da smo na Lopodu obiskali škofa Frana Učelnija. Tiste dni sredi maja je praznoval izreden jubilej, štidesetletnico škofovanja. Po Strossmayerju gotovo nimamo cerkvenega kneza, ki bi zvesteje in odločneje pred narodom in svetom izpričeval sokolsko zavest. Odkar so ga korili in ogovarjali, odkar se je preselil iz Kotora na mirni Lopud, je še svetleje zasijal njegov lik in se je ljubezen do njega razširila iz kotorske škofije preko vse Jugoslavije. Imeli smo v družbi častiljivega senatorja, visokega, sivga starčka iz Niša Rekel je, kakor bi se zaklel:

»Hočem k sokolskemu škofu, k pravemu narodnemu pastirju! Hočem mu poljubiti roko!«

Za nedeljski popoldanski izlet je dala uslužno Dubrovniška plovba v Gružu na razpolago parnik »Šipane«, ki sicer vzdržuje zvezo z Velo lukjo na Korčuli. Ali smo vsi? Le dva ali trije od stotih so se zakašnilo nekje v Dubrovniku. Jadrajmo! To je eden izmed tistih izletov, s katerim more izletnik izpopolniti svoje bivanje v Dubrovniku, da se mu odkrijejo nove skrivnosti in lepote. Na desni, na kopnem je Trstenno. Že šest sto let se šopiri v ondnotnem čudovitem parku izbrano dreve: lovora palme, platane, pomaranče — v njihovi senci so posedali vladarji in knezi, pesniki

in slikarji, v senci ogromnega hrasta ob kapeli so dubrovniški očaki sklepali vse dobro v blagor republik. A medtem ko je Trstenno v zasebni lasti ohranilo svoj čar, si je Lopud s skupnimi silami priboril sloves izredno srečnega letovišča. V njegovem velikem zalivu pihlja leto in dan ugodni maistras, ki poženi odganja mrzar, poleti pa prinaša zaželeni hlad.

Na Lopodu so zagrmeli možnarji. Nam v pozdrav plapolajo zastave in na koncu pristanišča vidimo iz bohotnega zelenja spleten slavolok. Da smo zares dobrodošli, nam potrdi vrli župan s svojim govorom in za njim dolga vrsta srčanih dočekov, ki nam mahlja z zastavicami, vzklipa in meče cvetje, pozdravljajo nas domačini in zgodnji letoviščarji, gospodje in dame, do pasu v topli morski vodi:

— Zdar, zdar, nazdar!

Hitimo okrog zaliva. Ali tako žge sonce? Ali nas žene radovednost? Ali še kaj več? Na levo od ceste, skozi kamenita vrata, po stopnišču stopimo v majhen park. Restavracija, hoteli. Imenuje se »Pracate« in je last škofove nečakinje. Gotovo je njegovo bivanje v tej hiši poroštvo poštenosti in gosposke spodobnosti.

S klopi pod košatimi, toplo dihačimi bori se dvigne stari vladika in je mahoma obkoljen. Visok, le malce sključen poslušno pozorno nagovore in pozdrave. 87 let mu je. Jedrat je, kakršni so bili njegovi dedje v hercegovski škalah Pisal se je Tiče, pa so mu ime že v šoli poitaljančili kakor nečeto drugim. Naj bo, saj vemo, kdo je škof Učelnij, saj je samo eden. Poslušaj. In ko nato pride vrsta nanj, da se zahvali, se mu zadovoljno raztegne suhljati obraz in tiste poštene oči z naočniki go-

vorijo bolj kakor usta. V prijetnem narečju svojega rodnega otoka, kjer zdaj biva, govori nam vsem kakor bratom.

»Veseli, me da ste se spomnili majhnega človeka na majhnem otoku, kjer sem se hotel rešiti sveta. Globoko iz srca sem vam hvaležen. Naj vam povem kakšno besedo o zgodovini tega otoka. V devetem stoletju so se tu naselili Slovani in ostali do današnjega dne. Bili so kmetovalci in ribiči. Drugega ne vemo o njih. S Španci, ki so takrat zagospodovali svetu, so se razvijali tudi Lopužani. Imeli so svoje govedove, svoje poveljnike. Ko so Angliži potolkli Špance, so uničili tudi Lopužane in odtekle, glejte, je bila tu puščava, brez brovd, brez posestva, brez moških. Lopud je cvetel samo sto let in je propadel s špansko veliko armado. Ko sem se tu rodil, veste, kaj so takrat tu počeli ljudje? Rušili so stare hiše in prepeljavali obsekanu kamenje v Dubrovnik, da so tam zrasle nove hiše. Zalostno je bilo, obupno. Šele po veliki vojni, zlasti zadnja leta, je začel Lopud napredovati. Imamo starine, ogledajte si park! Ali težko je, kakor povsod: ljudje so podjetni, a nimajo sredstev. Če pa gradijo in obratujejo z bankami, delajo zgolj za druge. Zdar ima Lopud kakih 800 prebivalcev, nastani pa letno okrog 700 gostov, zlasti Čehov.

Škofu čestitamo k jubileju.

»Kaj hočemo,« pravi nato, »naravni zakon je, da se leta množijo in tako se moramo pač ukloniti tudi jubilejem. Približujem se grobu, to je čisto prirodno, vsi gremo isto pot. Vse me zapušča: oči, ušesa, samo noge ne. A radevolje prenašam tegobe. Tudi stopimo v park!«

Prožnih korakov gre sredi velike gručee dalje ob zalivu in zavije na levo. Sede pod drevesi na klop:

»Tu smo, to so pljuča lopudska. Park

vzdržuje baron Mayneri in ga zapre le za nekaj ur na leto, da ne izgubi lastninske pravice. Le pogledite, kako so pota razpela na po rjavem svizju, ki ga je treba vedno novega dovažati. Palmé, oranže, magnolije, ciprese, smokve — bog vé odkod je vse to dobavil!«

»Ali Vam je znano, kaj sem storil, ko sem bil imenovan za škofa? Avstrija je tedaj dosegla pri papežu Piju X., da se iz naših cerkva odstrani jezik prebivalstva in da se vrši služba božja v latinskem jeziku. Tudi ta papež ni najbolj sodil o Slovanih. In tako je lepega dne prišel dekret, da se naši obredi ne smejo več opravljati v narodnem jeziku. Takoj smo šli v Rim povedat, da uživamo to posebno pravico od svojega krsta. Bil sem tedaj najmlajši škof in ko nas je papež sprejel, sem mu izjavil: »Kot kotorskemu škofu mi vest prepušča izpolnjevati ta dekret!« In pri tem je ostalo. V svoje področje nisem dal segati nikoli!«

O sokolstvu gre beseda.

»O sokolstvu se širijo klevete. Nanje oprta je bila tudi znana poslanica jugoslovenskih škofov. Ko so me vprašali, zakaj je ne podpisem, sem odgovoril, da to ne bi bilo dobro za mojo škofijo. Sokoli so nacionalni, blagoslovil sem sokolske zastave in jih bom še. Jaz ravnam le po svoji vesti. V moji škofiji so Sokoli verni in če bi jih izključeval, ne bi mogel niti pogreba opraviti brez njih, ker je vse za Sokola. Blagoslovil jih in nikogar ne vprašam, kakšne vere je. Prapor dubrovniškega Sokola sem blagoslovil na svojem področju. Tu na Lopodu, na tujem področju, tega ne bi mogel storiti. Tu ne smem ničesar. Ko je šlo za škofovski spomenik, sem svaril: Ne tako, bratje, mi v Dalmaciji živimo drugo življenje, kakor ga rše spomenica. Enemu izmed tovarišev škofov

sem dejal: Če boste tako delali, bodo ljudje začeli škofove zapuščati. Spomenica je krivična, dejstva v njej neresnična. Toda bilo je zaman. Meni so se zasolile oči.«

»Zato vas pa ves narod ljubi!« so se slišali klici iz gruče okrog škofa.

»Jaz imam svoja načela, je mirno nadaljeval sokolski škof. »Ravnam se po njih, pa če bi me zaradi tega tudi vse mrzilo.« Govorimo še o Dantaju, o škofovem odličnem prevodu »Božanske komedije«.

»Vidite, o njej niso imeli pravega pojma ne fratri ne patri — jaz pa sem vendar dovršil magistralsko delo, da lahko rečem: non omnis moriar — ves ne bom umrl! Zrtvoval sem za natis prevoda okrog 15.000 forintov. Danes nimam ne sluge, ne česa drugega, jaz sem sluga samemu sebi. Tudi dolžan nisem nikomur in bom umrl pošten siromak...«

Ko se je približal čas slovesa, nas je škof Učelnij strumno premil od ladje. In za slovo je rekel preudarno, — desnica mu je visela ob verižici na prsih in zlati križec se je ves lesketal v poznem popoldanskem solncu:

»Ko boste čuli, da me je Bog poklical k sebi, — pokoj duši!«

Ves pomol se je napolnil, prihiteli so poleg domačinov tudi Čehi in Čehinje iz morja. Bilo je mnogo poslavljanja, a oni sivi senator je še enkrat stopil k škofu, poljubil roko in pogumno zagotovil: »Še daleč je do groba!«

Vsa barka je pritrđila, nagnjena zaradi preobčutnosti k pomolu. A že je zatulila sirena. Ko smo zavili iz zaliva, smo še čuli pozdravljanje zbranih v pristanu okrog škofa Učelnija.

V Dubrovniku smo potem izvedeli, da je Viteški kralj namenil sokolskemu škofu ob jubileju visoko odlikovanje: Jugoslovensko krono prve stopnje.

Domače vesti

* Nj. Vel. kralja Petra II., ki je pokrovitelj letošnjemu pomladanskemu ljubljanskemu velesejmu, bo zastopal pri otvoritvi dne 5. junija komandant dravske divizijske oblasti g. generalstabin brigadni general gospod L. Tonič.

* Minister za trgovino in industrijo dr. Milan Vrbanič bo kot častni predsednik letošnjega pomladanskega velesejma osebno otvoril velesejme 5. junija ob 10. uri dopoldne.

* Vse javnosti! Naročite znamenito spominsko knjigo naših vojnih dobrovoljcev »Dobrovoljci-kadilavci Jugoslavije«. Knjigo bodo razpečavali že prihodnji teden, obsega 820 strani, ima 450 slik in stane v platno vezana 110 Din. S to knjigo so vojni dobrovoljci iz Slovenije sami dali našemu slovtvu prvo sistematično delo iz dobe naše nacionalne revolucije. Naročila sprejema sreska organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani, Franciškanova ulica 10. Društvena pisarna posluje vsak dan od 17. do 19. — Javnost pa opozarjamo ponovno tudi na dobrovoljski akademiji v Ljubljani v nedeljo 6. t. m. ob 11. dopoldne v opernem gledališču v Mariboru v Narodnem gledališču pa naslednji dan 7. t. m. zvečer. Na sporedu obeh akademij je poleg glasbenih in pevskih točk tudi enodelanski igralec s solunsko fronte. Za ljubljansko prirediteljo so vstopnice na razpolago pri vojnem dobrovoljcu g. Zagarju na Sv. Petra c. št. 43. (telefon 33-03), za akademijo v Mariboru pa pri blagajni gledališča in pri krajevnem odboru dobrovoljske organizacije. S svojim idealizmom in poštenjem zaslužijo vojni dobrovoljci, da posvetijo javnost vsjo pozornost dobrovoljski spominski knjigi in prireditvi ob njenem izidu.

Povsod brezkonkurenčno.

* Diplomirana sta bila na pravni fakulteti ljubljanske univerze g. Jože Zajec s Pobrežja pri Mariboru in Burghart Šker iz Kočeva. Čestitamo!

* Da podpre jugoslovansko operno umetnost, razpisuje združenje prijateljev umetnosti Cvijeta Zuzorić natečaj za operno delo. Sodniki ki bodo kasneje določeni, bodo izbrali samo eno delo in to dobi nagrado v znesku 20.000 din. Skladbe je treba poslati priporočeno na naslov: Glasbeni osek Združenja prijateljev umetnosti »Cvijeta Zuzorić«, Beograd, Umetniški paviljon, Mali Kalmegdan.

VENERA. Najboljši čistilni prašek za čiščenje kuhinjskih predmetov in drugo. Gospodinj zahtevajte povsod naš domači izdelek!

* Gostovanje ljubljanske opere v Trstu in na Reki. Celokupni ansambl ljubljanske opere, solisti, orkester, zbor, balet, s lastnimi dekoracijami in kostumi, gostuje prihodnji teden v Trstu in na Reki. V Trstu bosta predstavi 9. in 10. t. m., na Reki pa 11. in 12. V obeh mestih se uprizarji prvi večer Smetanova »Prodanca neveste«, drugi večer pa Gotovčev »Ero z onega sveta«. V Trstu in na Reki se bo začela te dni prodaja vstopnic. Na gostovanje ljubljanske opere opozarjamo vse rojake v Trstu in okolici ter na Reki in okolici. Nastop ljubljanske opere v obeh mestih je kulturnega značaja in je njegov namen pokazati tamšnjemu prebivalstvu, s kako vnmemo goji Ljubljana opero.

Dolžnost vsake žene je, da pazi na urejeno stolic, ki jo doseže s prirodno »Franz-Josefov« grenčico, ako jo dnevno uživa v manjši količini. Prava »Franz-Josefova« deluje mlo, prijetno, brzo in sigurno.

* Vseslovanski zdravniški savez bo zasedal dne 5. in 6. t. m. v Pragi. Na dnevnem redu teh sej je med drugim jako pereče vprašanje vstopa odnosno načina sodelovanja sovjetskih in rumunskih zdravniških združenj. Od Jugoslovancev se zasedanja udeležijo senator dr. Momčilo Ivković in doc. dr. Ivan Matko, šef internega oddelka v Ljubljani.

* 40 letnica Mozirske koč. Planince in dolince vabimo, da pridejo v nedeljo 6. t. m. k planinski slavnosti na Golčko planino nad Mozirjem. V nedeljo ob 10. bo pri Mozirski koči pod milim nebov maša, ki ji bo sledilo polaganje temelja za novi planinski dom. Popoldne pa bo zabava, petje in godba. V nedeljo zjutraj bo vozil iz Celja izletniški avtobus. Pojasmila in prijave do petka zvečer pri podružnici SPD Celje, hotel »Beli vol«, I. nadst.

* Objede obleke barva v različnih barvah in pisira tovarna JOS. REICH. 1.

Vzroki samoumora v suhorskem župnišču

Ljubljana, 2. junija. O samoumuru v suhorskem župnišču smo prejeli iz pisarne kr. banske uprave: Lušický Anton, rojen dne 9. aprila 1895 v Borovnici, je bil sprejet leta 1930 v tajniško službo občine Suhor. Ko je bila ta občina jeseni 1933 združena s drugimi v novo občino Metliko okolič, ga je ta občina prevzela v svojo službo. Z uredbo o občinskih uslužbenih z dne 12. marca 1934 so bili vsi občinski tajniki postavljeni na razpoloženo. Uslužbenici, ki so želeli nadaljevati zaposlitve, so morali vložiti prošnjo za prevedbo. Prošnjo Lušického je dne 26. julija 1935 odklonil tedanji ban, ker Lušický ni imel predpisane sokoške izobrazbe. Naknadni prošnji občine Metlika okolič, da bi ga smela zadržati še dalje v službi, je banska uprava maja meseca 1936 ugodila ter dovolila, da sme ostati Lušický v službi do redne zasedbe tajniškega mesta, katero je morala občina hkrati razpisati. Za razpisano mesto je prošil m. dr. tudi sam Lušický, njegovi postavitvi pa kralj. banska uprava ni mogla pritrčiti, ker ni imel predpisane sokoške izobrazbe. Imenovan je dalje opravljal tajniške posle, dokler ga ni občina Metlika okolič na poziv banske uprave dne 17. aprila 1937 odslovila. Banska uprava je imenovanega trpela na tajniškem mestu do navedenega dne, dasi je bila njegova prevedba odklonjena že dne 26. julija 1935.

Banska uprava svojočasni prošnji Lušického za spregled kvalifikacije ni mogla ugoditi, ker ni imel tistih osebnih lastnosti, ki se za tak spregled zahtevajo. Imenovan je namreč dne 30. avgusta 1924 kot najemnik neke gostilne v Avčah na

* Mlađi sin Stjepana Radića je postal inženjer. V Zagreb se je vrnil iz Prage mlađi sin pokojnega Stjepana Radića g. Branislav Radić. V Pragi je študiral tehniko in je bil te dni diplomiran za elektrotehničnega inženjerja. Star je 25 let.

* Higijenski tečaj za učitelje v Makarski. Oblastni odbor protituberkulozne lige v Osijeku bo tudi letos priredil higijenski tečaj za učitelje v Makarski, v kate-rega bo sprejel največ 50 učiteljev in učiteljic. Predaval bo dr. Milan Benedić, šef šolske poliklinike v Osijeku, dnevno po 2 uri o najvažnejših medicinskih problemih, predvsem o jetiki, spolnih boleznih, poročništvu, duševni higieni v šoli, diagnostiki otroških bolezni, ter o pasivni obrambi pred napadi iz zraka. Tečaj bo od 7. julija do 4. avgusta proti plačilu zneska 700 din pri uporabi skupnih ležišč. Na željo pa se lahko dobijo tudi privatna stanovanja za dnevno ceno 15 din. Prehrana bo prav dobra ter si jo bodo tečajniki lahko izbrali po jedilnem listu. Prijave sprejema navedeni oblastni odbor do 25. t. m.

* Sekcija za gradnjo državne ceste Ljubljana—Kranj prične dne 8. junija 1937 preurejevati državno cesto št. 2 na delnici Ljubljana—Št. Vid od km 620.878 do km 623.250. V to svrhu je potrebno, da se na tej progi začasno ukine promet z vozili ter spelje na sosednje javne ceste tako-le: Iz Ljubljane po Vodnikovci cesti z odepom pri stari cerkvi v Šiški, preko Dravelj in Zapuž do priključka na državno cesto pri novi mitnici.

* Vsem udeležencem junijske ekskurzije Zveze kulturnih društev je poslal osek za organizacijo potovanja ponovne informacije in navodila glede plačila zadnjega obroka. Do 5. t. m. mora biti cela vsota 2300 din in morebitno doplačilo 250 din za drugi razred plačana. Pošljite čimprej štrli fotografije, osebne podatke in potrebna dovoljenja za skupni potni list. Ponovno javljamo, da rabijo državni uradniki za potovanje na razstavo samo dovoljenje svojih predstojnikov, vsi udeleženci izven Ljubljane pa še dovoljenje pristojne policijske uprave oziroma sreskega načelnstva. Sporočite želje, zahtevajte informacije v tajništvo ZKD, Ljubljana, Kazino II. nadstropje (telefon 21-23).

* Društvo prijateljev Francije v Beogradu pripravlja v tekočem letu dve potovanji na svetovno razstavo v Parizu. Prvo potovanje bo priredilo v dne 10. do 21. julija in sicer za ceno (iz Ljubljane) Din 2570 — 3000. drugo pa od 31. julija do 10. avgusta pod istimi pogoji. Skrbno izbrani program predvideva tudi stike s francoskimi prijatelji Jugoslavije in v oficijelni sprejem v pariški mestni občini. S te strani se izlet Društva prijateljev Francije razločuje od raznih zasebnih in turističnih izletov na pariško razstavo in je posebno priporočljiv za intelektualce, ki želijo spoznati Pariz odnosno obnoviti obiske njegovih znamenitosti. Podrobna pojasnila daje tajništvo Društva prijateljev Francoske, Beograd, Radnički dom: dobe se pa tudi v redakciji kulturnega pregleda »Jutro«.

* Samo v trafiki na velesejmu si bomo lahko od 5. do 14. junija privoščili posebej v ta namen izdelane razstavne cigarete »Vardar« in »Drina«, ki ne bodo nič dražje, vendar pa znatno boljše od cigarete tega imena v navadni prodaji. Na velesejmu priredj monopolska uprava kraljevine Jugoslavije veliko reprezentativno razstavo tobaka in tobačnih izdelkov.

* Železničari vas vabijo. Danes pridele železničari v kopališču Gorenja vas-Rečete zabavo e sodelovanjem priznane godbe »Slogec«. Železničari in njih rodbinski člani imajo prosto vožnjo, ostali polovčno. Za okrepljeno in zabavo je vse preskrbljeno. Vstopnine ni: zmernne cene: Za eventualno uporabo kabine za kopanje 1 Din po osebi. Odhodi iz Ljubljane: 11.48, 14. (izredni vlak) ali 15.45. Povratek iz Gorenja vasi-Rečete ob 18.53, 20.08 ali 20.23 (izredni vlak). Prometni minister je odobril da so vsi železničari v kolikor to služba dopušča, ves dan prosti (delavcem se zaračuna in plača kot delovni dan). K obilni udeležbi vabj Oblastni odbor UJNZB, Ljubljana. V primeru slabega vremena se bo izlet preložil na nedeljo 6. t. m., o čemer bodo udeleženci obveščeni po letakih, razobešenih v vozovih električne cestne železnice.

* Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani sta nakazala g. Ivan in Marija Žolnir, šol. upr. v p. v Ptuj 150 din namesto vrnica na grob pok. gospe Antonije Šijanec, soproge šol. upravitelja v p. v Mariboru. Iskrena hvala!

* Osrednji odbor društva »Bran-l-bor« bo imel svoj redni občni zbor 6. junija ob 10. v dvoran; Kmetijske družbe v Ljubljani; Novi trg, 3/I. Vabljenj so zaetopniki narodno-obrambnih društev in tiska ter člani.

Goriškem v prepiru glede najemnine za to gostilno ustrelil Gabrijelo Gorjupovo, roj. Gabrijelčič; njeni materi Gabrijelčič je prestrelili lice, ranil svojo ženo ter naposled ranil tudi samega sebe. Pred poroto v Gorici je bil obsojen zaradi nedovoljene nošnje orožja na globo, ne pa tudi zaradi uboja in telesne poškodbe; oprostitve se je utemeljila s tem, da je Lušický svoje dejanje izvršil v duševni zmedenosti. Po uradnih poročilih je bil Lušický za časa svojega bivanja v Italiji simpatizer fašistov.

Sokolske vesti

Znamenita obletnica. Dne 1. junija t. l. je minilo 75 let od prvega javnega telovadnega nastopa matičnega društva Pranskega Sokola. To društvo, ki je bilo ustanovljeno 16. februarja leta 1862, si je takoj na mah pridobilo naklonjenost vsega praškega prebivalstva, da mu je bil poklonjen tudi izredno lep prapor od praškega ženstva, čegar načrte je izdelal sloviti češki slikar Manes. Na dan prve javne telovadbe se je istočasno vršilo tudi razvijte tega prapora. Javno telovadbo je vodil društveni načelnik br. dr. Miroslav Tyř.

Sokolsko društvo Ljubljana II., ki si je na svojem zemljišču v Trnovem uredilo izredno lepo telovadno hišo, je pričelo postopoma pripravljati tudi vse potrebno za postavitve svojega doma. Zanj je došlo primeren prostor svojega zemljišča in namerava tamkaj sezidati svojo lastno streho. Dom bo obsegal poleg večke, 23 m dolge in 13 m široke še manjšo telovadnico v dolžini 9 m in širini 13 m, dalje letno telovadnico, ki bo proti telovadnici popolnoma odprta; preskrbljeno bo tudi za vse potrebne društvene prostore,

* Dobre in izredno lepe varietetne točke lahko vidite, če boste v času od 5. do 14. junija posetili velesejem v Ljubljani in si ogledali modno revijo. Te varietetne točke bodo tvorile posebne vložke v programu modne revije. Predstave bodo dvakrat dnevno, popoldne in zvečer. Ne zamudite redke priljke, da si tudi vi ogledate to elitno prireditve!

* Kostrivniška mineralna voda veže vnašne kisline, prav kisa, celo cikasta vina postanejo, pomešana s njo, prijetno pitna in zdravju neškodljiva.

* Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravnne Franc Jozefove grenčice.

Iz Ljubljane

u— Peter Živković v Ljubljani. Nedeljske banovinske konference JNS v Ljubljani se udeležijo tudi predsednik JNS g. Peter Živković, predsednik vlade v p. G. Živković prispe v Ljubljano že v soboto z večernim brzovlakom ob 20.24. Z njim se pripelje tudi g. senator Jovan Banjanin. V Kazini bo v soboto zvečer prijateljski večer.

u— Uduženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov — sekcijska Ljubljana obvešča svoje člane, da bo letošnja glavna skupščina 20. t. m. v Sarajevu. Na skupščini se bodo obravnavala važna strokovna in stanovska vprašanja. Na programu so mnogi strokovni in zabavni izleti. Vabimo člane, da se udeležijo v čim večjem številu. Prijave sprejema tajništvo sekcije (Ljubljana — Gledališka ul. 8) do 15. t. m. Za člane uduženja bo verjetno kot vsako leto odobrena na železnih cestah četrtinska, za njihove rodbinske člane pa polovična vozna cena. Odobren bo po vsej priliki povratek preko Dubrovnika in Splita odnosno Sušaka. Dnevni red in druge podrobnosti glavne skupščine se bodo obravnavale na članskem sestanku, ki bo v sredo 16. t. m. ob 20. v društveni sobi.

Prava teniška sezona

SE PRIČNE SELE V JUNIJU. Za 300 din do oktobra tenis na krasnih igriščih SK Ilirije!

u— Operni basist Frano Schiffrer, ljubljanski rojak, bo nastopil prvič pred našim koncertnim občinstvom v petek 11. t. m. v veliki Filharmonični dvorani. Za svoj prvi koncertni nastop v svojem rodnem mestu si je izbral dela slovenske in drugih literatur. Zapel nam bo pesmi in znane arije s svojim izredno lepim in toplim glasom. V Nemčiji, kjer je zadnja tri leta deloval, je imel v resnici lepe uspehe. Vstopnice bodo od petka dalje v prodaji v knjigarni Glasbene Matice.

TSCHAMBA FII se v vodi ne opere in ničine ne izgine, ker ga koža že v najkrajšem času popije. Drogerija Gregorič d. o. o. z. Ljubljana, Prešernova 5.

u— Sodelovanje med zdravilnic in veterinarji. Z ozirom na številna dotikalna in mejna poprišča med medicino in veterinarstvom sta uprava Slovenskega zdravniškega društva in Sekcija slovenskih veterinarjev v Ljubljani sklenili prirediti skupna predavanja iz poednih vprašanj, ki morajo buditi zanimanje tako medicinske kakor veterinarske. Prvo tako predavanje bo 11. t. m. v predavalnici internega oddelka bolnišnice. Predaval bo inšpektor banke uprave, g. dr. Leo Hribar, direktor državnega veterinarsko-bakteriološkega instituta v Ljubljani, o zaščitnih merah, potrebnih za zatiranje tuberkuloze pri živalih.

Povsod najedstljivejše.

u— Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi danes izlet skozi Kranj na Primsko, v Predoslije, Veleosov, Cerklje, in Komendo. Odhod iz Ljubljane ob 14. s Kongresnega trga. Avtobus 20 din. Zglasti se je v trgovini Podkrajšek na Jurčičevem trgu do danes ob 10. uri.

u— Zveza bojevnikov ima danes ob 16. nujno sejo v kavarni Union za izvedbo načrta za grob neznanega junaka. Udeležba vseh, nujno potrebna.

Za dobrovoljsko akademijo v operi

v nedeljo dopoldne se dobe vstopnice do sobote zvečer pri vojnem dobrovoljcu g. Zagarju na Sv. Petra c. 43 (tel. 3303). Kdor zna ceniti vrednost idealizma in poštovanja dobrovoljcev — ne sme zamuditi te prireditve!

hig'ensko urejene slačilnice, stanovanje za hišnika in upravitelja doma, itd. Poleg doma bo tudi malo kopališče na prostem, dočim bo letno telovadišče prirejeno tudi za vse igre, ki se goje v društvu. Sokol II je izdal lično knjižco z načrti doma in namerava pokreniti vse potrebno, da bo čimprej prišel do lastne strehe.

Župni svet gorenjske župe bo letos na Jesenčah 10. in 11. julija. Za ta svoj praznični dela se gorenjsko Sokolstvo že lepo pripravljalo in so tudi priprave od strani jeseniškega sokolskega društva v polnem teku. Spored zleta bo obsegal javni župni telovadni nastop, združen z zaključno letošno sceno, ki jo je napisal župni starosta br. Špica. Za prireditve je bilo izbrano veliko igrišče sportnega kluba »Brač-tva«, ki bo dovolj prostorno za tako veliko prireditve.

Glavna skupščina Saveza SKJ bo sklicana za sredo julija in sicer za nedeljo 18. julija. Pred samo skupščino pa bodo zbirali razni odseki in odbori svezne uprave in tudi celokupna uprava.

Prihodnja številka »Sokolske voľce«, ki izide v soboto 5. junija bo posvečena župnemu zletu mariborske sokolske župe, ki se bo vršil 12. in 13. junija v Mariboru. Za to številko so prispevali zanimive članke bratje iz Maribora.

Sokolsko društvo Moste priredi drevi ob 20. v kinu Moste predavanje »Socialno za varovanje delavcev« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. dr. Alujevič Branko.

Četa Sv. Jarij ob Taboru v celjski župi bo prva na tem območju, ki si bo omislila svoj dom. Pripravljeno ima že svoje stavbnišče, v teku pa je že dvajzeta vsega potrebna gradbenega materiala, naker bodo pričeli z zidanjem. Dom bo že letos pod streho.

u— II. stopna produkcija šole Glasbene Matice bo v ponedeljek 7. t. m. ob 18. in četrt v veliki filharmonični dvorani. Nastopijo gojenci klavirinskega oddelka iz šole prof. Verbič-Štrukljeve, Hrašovečve, Vojnikove in Zarnikove; iz solopevske ga oddelka prof. Wistigahnove; iz violinskega oddelka pa prof. Ivančiča. Nastopi tudi orkester šole Glasbene Matice pod vodstvom prof. K. Jeraja.

u— V Narodni galeriji bo vodstvo v nedeljo, 6. junija; govoril bo g. A. Stupica o gotski plastiki.

TENIS IN TURISTIKA

SPORT-KMET, ALEKSANDROVA 7

u— Opozarjamo na jutrišnji nastop Prelovevega vokalnega kvinteta v novi frančiškanski dvorani. 5 mladih pevcev, združenih v tej vokalni skupini, odklikuje dobra šola in sveži mladostni glasovi. Zapojo vrsto umetnih in narodnih pesmi, vmes pa nastopijo tudi trije kot solisti ob spremljevanju klavirja, kar oskrbi kons. Zupanič Darko. Kvintet vodi skladatelj Zorko Prelovec. Prodaja vstopnic od 15 din navzdol v knjigarni Glasbene Matice.

OBVESTILO

Naznanjam, da sem PRESELIL svojo mehanično delavnico v Dvočrakovu 3 telefon 24-07. BORIS SIMANDL.

u— Pevski nastop vseh ljubljanskih meščanskih šol bo v nedeljo ob pol 11. v frančiškanski dvorani. Vse prijatelje mladine in ljubitelje lepega petja vabimo na to mladinsko pevsko matinejo, na kateri bodo izvajali zbori posameznih meščanskih šol poleg narodnih pesmi tudi skladbe Adamiča, Sattnerja, Fleismana, Monjoljčica, Ipavica, Mokranjca, ščeka in Preglja.

u— Prihodnja produkcija šole Glasbene Matice bo v ponedeljek 7. t. m. ob 17. v veliki filharmonični dvorani.

u— Društvo »Tabor«, Danes bo predaval na rednem članskem sestanku v realni kemini predavalnici ob 20.30 g. univ. prof. dr. Spletokovič o krizah v ruski zgodovini. Vabljeni tudi prijatelji društva.

u— Če uspeh vaših otrok ni zadovoljiv in če želite dobrega instruktora akademika preko velikih poštine, se obrnite na Akademski urad dela na univerzi, ki vam preskrbi instruktora brezplačno. Ker so instruktorji v glavnem iz vrst revnih slojev, jim tako posredno pomagale.

Iz Celja

u— Adamičev spominski koncert bo priredilo Celjsko pevsko društvo jutri ob 20.30 v veliki dvorani Narodnega doma. Na sporedu so mladinske pesmi, ki jih bo pela naša priznana mezzosopranistka g. Helena Rajhova. in samospevi, ki jih bo pel mladi, mnogo obetajoči baritonist g. Andro Struclj. Oba bo spremljala na klavirju naša odlična pianistka g. Mirca Santicova. Pevski zbor bo izvajal vrsto starejših in novejših mešanih, moških in ženskih zborov posvete in nabožne vsebine. Spominski govor pa bo imel skladatelj g. Zorko Prelovec. Tako bo Adamičev lik dostojno prikazan. Celjani: posetite koncert in pokažite, da znate ceniti kulturne velike in prizadevanje kulturnega društva!

u— Iz banovinske službe. Gosp. inž. Josip Mursa, tehnični višji pristav pri sreskem načelstvu v Celju, je napredoval v 5. položajno skupino in je imenovan za tehničnega svetnika. Gosp. svetniku, ki zelo marljivo in uspešno opravlja funkcijo nadzorne inženjerja pri regulaciji Savinje-iskorne čistitarni k imenovanju!

u— Izredno koncert bo v torek 8. t. m. v celjskem mestnem gledališču. Ta večer nastopi prvič na celjskem koncertnem odru g. Fran Schiffrer, operni basist, ki je imel zadnja tri leta v Nemčiji, kjer je bil angažiran, v resnici izredne uspehe. Spored njegovega koncerta tvorijo pesmi slovenskih avtorjev, dalje razne operne arije in pravi biseri pesmi iz nemške in francoske literature. Prodaja vstopnic za ta koncert je v knjigarni Goričar, veljajo pa dramske cene. Začetek koncerta točno ob 20. v torek 8. t. m.

u— Kino Union. Danes ob 16.15. 18.30 in 20.30 vefileim »Parada ljubezni« z Jeaneto Mac Donaldovo in tednik.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 »INTERMEZZO«.

Iz Maribora

u— 44 obletnica maturo. V soboto 5. t. m. ob 12.30. se sešalejo pri Gambirnu šolniki veterani, ki obhajajo 44 obletnico svoje maturo. Pridužujejo se jim tudi slarejši in mlađji tovaršji, med prvimi taki, ki gledajo že na 50. da celo na 60 let, ki so jih živeli po svoji maturi v križih in težavah, a jim še kaj krepko in mladeniško bije tovaršjsko srce. Želimo našim neutrujlijim kulturnim delavcem prav prijetne ure ob sestanku v Mariboru in še mnogo zdravili let.

u— Prijubljeni Prelovečev pevski kvintet priredi v četrtek 10. t. m. v narodnem gledališču koncert umetnih in narodnih pesmi. Nastop mladih in izborov uvežbanih pevcev je doslej povsod žel obilo priznanja. Nudi se nam zopet lep in užitek poln večer. Sodelujejo gg. Gostiša, Drašler, Rakovec, Lušiča in Debelak.

u— Gledališka uprava prost gg. abonente in lastniške blokove, ki so s plačevanjem obrokev v zaostanku, da jih poravnajo čimprej, ker mora blagajna zaključiti knjige.

u— Za kruhom. 343 delavcev iz Prekmurja je večerj popoldne s posebnim vlakom odpotovalo v Francijo.

u— Utopljena je naplavila Drava v Spuhli pri Ptujcu. Donnevajo, da gre za 30letnega zabeznega uradnika Gabriela Sterka in za samonar.

u— Novo vodstvo pobreške strelske družine. Na sobotnem občnem zboru pobreških strelcev, o katerem smo delno že poročali, je bila izvoljena naslednja nova uprava: predsednik br. Ivan Caf, podpredsednik br. Djuro Sužukovič, odborniki: br. Polak Stanko, Piberšek Ignac, Ipavec K. Bezek Ivan, Janez Joško, Polegter Stefan, Jurko vič Karl, Kolenc Franc, Mali Ferdinand; orožar br. Rojko. Revizorji: br. Požar Anton, Vezjak Danilo in Stibilj Jožef.

u— Tučji v Mariboru. V preteklem mesecu je posetilo Maribor 2326 gostov. Med temj je bilo 1256 Jugoslovancev, 390 Avstrijcev, 161 Nemcev, 132 Čehoslovakov, 35 Italijanov, 18 Madžarov, 12 Poljakov, 8 Francozov in 6 Angležev. Prenočnin je bilo 6806.

Hranilnik brez dna?

Ni treba imeti vedno hranilnik, ako se hoče štediti. Ako ga pa že imate, tedaj mora imeti dno, ker bi drugače padlo spodaj ven, kar ste zgoraj vložili. Ravno tako se godi marsikateri gospodinj, katera hoče varčevati na ta način, da kupuje slabo mlo. V tem slučaju mora veliko bolj in dalj časa menecati perilo, pa ga s tem prehitro uniči. Gospodinja, ki jemlje za pranje redno Schichtovo mlo Jelen, varčuje na pravem mestu, ker za gotovo ve, da je dobila za pranje mlo, ki je radi svoje izdatnosti najcenejše, a njeno perilo bo ostalo dolgo lepo in dobro ohranjeno.

u— V gozdu obešenega so našli pri Remšniku 34letnega delavca Jakoba Pušnika. Več dni ga ni bilo domov, pa ga je šel brat Jekaj in ga našel mrtvega v gozdu. Vzrok samomora ni znan.

u— Rdeči petelin na deželi. V Sv. Janžu pri Marenbergu je uničil ogenj hišo posestnice Marije Pokove. Požar je povzročil slab dimnik.

KINO MATICA
PREMIERA ljubavne romance
CONDOTTIERI
Luis Trenker Tito Gabbi

SLOGA
Velika ljubavna zgodba
SEVER VABI
Rochelle Hudson Robert Kent

UNION
Krasen film o globoki ljubezni slavne žene
MARKIZA POMPADUR
Käthe Nagy, Willy Eichberger, Leo Slezak

Najnovejši žurnali — dosedaj najboljši posnetki katastrofe »Hindenburg« itd.

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri. — Obenem znižane cene v Matici in Unionu na din 2.50, 4.50, 6.50, 8.— in 10.—, v Slogi pa din 2.50, 4.50, 6.50 in 9.—

u— Razburilni prizor na državnem mestu. V torek okoli desetih zvečer se je nudišasantom na državnem mestu razburil dogodek. Mlađa ženska, neka 28letna Jožeta K. iz Ruš, se je vzpela na ograjo, da bi se poglavila v Dravo, ko je v zadnjem hipu prišlo delavce Josip Ajd in jo potegnili nazaj. Na stražnici je izpovedala, da je hotel v Dravo, ker se je sprla z možem. Po posredovanju policije se je z možem pobotala in se s njim vrnila v Ruš.

u— Zlati jubilej Sokolskega društva No. vo mesto združen z zletom Sokolske župe Novo mesto in razvijem župnega prapora, ki ga je podaril in mu bo kumoval Nj. Vel. Vel. kralj Petra II., bo 5. in 6. t. m. v Novem mestu. Zleta se udeležijo vse župe dravskega sokolskega zbora ter olimpijska vrsta. Pridite polnoštevilno. Za udeležence župnega zleta velja 50 odstotni popust za čas od 3. do 8. t. m. Pri odhodu je treba kupiti celo vozovnico, nakar jo bo župa potrdila. Povratna vožnja je prosta.

u— Zlati jubilej Sokolskega društva No. vo mesto združen z zletom Sokolske župe Novo mesto in razvijem župnega prapora, ki ga je podaril in mu bo kumoval Nj. Vel. Vel. kralj Petra II., bo 5. in 6. t. m. v Novem mestu.

Danes postaneta mož in žena

Happy end srčnega romana bivšega angleškega kralja — Poroka vojvode Windsorskega z dvakrat ločeno ameriško meščanko go. Simpson Warfieldovo

Ga. Simpson-Warfieldova

Windsorski vojvoda

Nič pokorščine...

Srčni roman bivšega angleškega kralja Edvarda VIII. ki je po abdikaciji privzel naslov vojvode Windsorskega, prehaja z današnjim dnevom v zaključno fazo; danes bo namreč na graščini Candé v Južni Franciji poroka Windsorskega vojvode z gospo Wallis Simpson-Warfieldovo, ki se je dala ločiti od svojega prvega in drugega moža.

Samo civilna poroka

Na ta dogodek so se v Montu pripravljali več mesecev. Poročni obred bo izvršil zupan občine dr. Mercier, ki je tukaj okrajni zdravnik. Njegova žena, ki bo tudi med rednimi gosti poročnih svečanosti, je nekoč v svetovni vojni izročila šopek cvetja očetu današnjega ženina, ko je pokojni Jurij V. med gumenjem topov obiskal francosko bojišče. Waleski princ, današnji Windsorski vojvoda, je takrat malo dekletce objel in poljubil v zahvalo. Gotovo si ni mislil, da bo mož te deklice igral tako veliko vlogo v njegovem poznejšem življenju...

Priprave za poroko je vodil vojvoda osebno, ki je povabil na grad Candé slavnega francoskega orgelskega virtuozu Marcela Dupréja, s katerim sta sestavljala glasbeni del obreda. Ceremonija bo v glasbeni dvorani graščine.

Zupan iz Monta dr. Mercier, ki bo izvršil civilno poroko

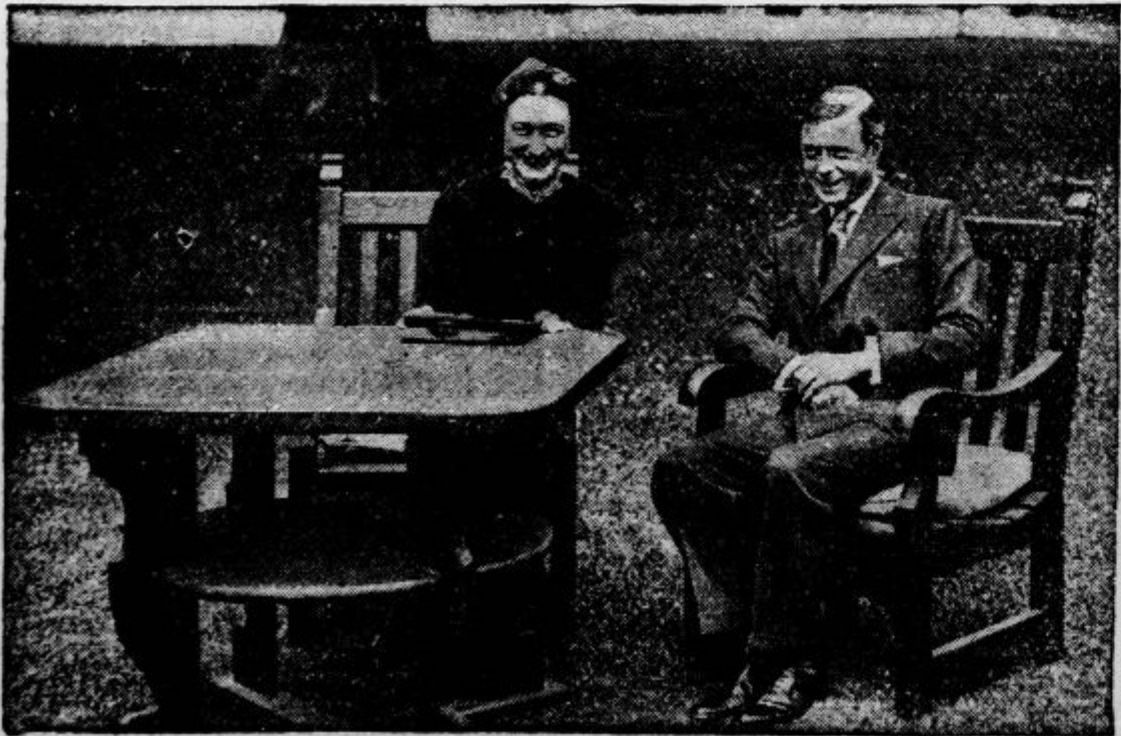
Radenska
prirodna mineralna voda
700 dinarjev
10 dni
maj — junij

stane bivanje

v Radenskem zdravilnem kopališču

Vse vračunano: stanovanje (sobe po lastni izbiri v vsaki villi ali Terapiji), hrana (obilježna ali dietna), zdravniški pregled in od njega predpisane zdravilne kopeli, velika analiza soli, vse takse, postrežba, če je potrebno tudi pregled z Rentgenom. Zahtevajte prospekte!

Direkten vagon iz Ljubljane do samega kopališča.

Kralj in kraljica v graškem parku

zelo pomorni na dejstvo, da je bila njih rojstinja tista, ki je skoro »omajala prestop britanskega imperija«. Tudi pri poroki so hoteli imeti svoj delež s tem, da bi izvršil poročni obred kakšen ameriški pastir. Toda ker takšnega ni nikjer blizu v Franciji, sta pač ženini in nevesta resignirala na cerkveno poroko.

Candé — oblegana trdnjava

Graščina Candé sledi zadnje dni pravi obleganji trdnjavi. Mont in okolica imata od tega ogromen dobiček. V nobenem hotelu ne dobiš prenočišča, tudi v privatnih hišah so oddana vsa ležišča. Fotoreporterji prežijo za vsakim zidom. Mr. Rogers, francoski gostitelj go. Simpsonove po ustavni krizi v Angliji, prihaja vsak večer pred graščinska vrata in izroča reporterjem komunikacije. Vstop v grad je zabranjen, ljubljenci uode pa vendar lahko pridejo, poseben če so plemenitškega rodu. Ob nedeljah je bil doslej velik naval na kapelico, kjer se mašuje. Seveda niso prihajali gosti tja toliko iz pobožnosti, kolikor iz radovednosti, kaj se da videti na stezicah v parku. A vojvoda Windsorski in njegova nevesta sta se ob takšnih prilikah dobro skrivala zvedavim osem...

Odreзки, ki prinašajo srečo...

Poročno obleko za nevesto je dobavila pariška modna trgovina Mainbocher. Izdelali so petdeset toalet, izmed katerih si je go. Simpson-Warfieldova izbrala poročno obleko iz krepa modre pastelne barve. Obleka se tesno opriema života in se krasno poda nevesti, ki je zelo vitke postave. Klubuk za poroko je izdelala pariška tiskarica Rehoux ter je okrašen s peresi rajčice. Iz Pariza poročajo, da so se šivilje in učence v Mainbocherjeve salone tržale za odrezke in ostanke poročne obleke go. Simp-

V neki garaži blizu graščine Candé so uredili posebno telefonsko govornico in radijsko oddajno postajo za vesti o poročni ceremoniji

Glasbena dvorana na graščini Candé, kjer bodo izvršene formalnosti poročnega obreda, izvira iz 16. stoletja. Ženin in nevesta sta se na svojo poroko pripravila s poskusi. Vedla sta se na stola, ki bosta na njih sedela danes in dr. Mercier jima je zastavil vsa vprašanja. Odgovarjala bosta francoski, s katero se je mrs. Simpson-Warfieldova precej dobro seznanila za časa svojega bivanja v Franciji.

Dr. Mercier pravi, da ni še nikoli videl tako srečnih in blaženih zakonskih kandidatov kakor sta Windsorski vojvoda in njegova nevesta. Oba sta srečna, da ni njuni dokončni zvezi nobena stvar več na poti. Zadnje dni sta v prostih urah igrala tenis in golf, mnogo sta se seveda tudi sprehajala po prostornem graščinskem parku.

Dva Angleža med Američani

Svatbe se bo udeležilo le petsto število gostov. Prvotno so pisali, da pridejo tudi nekateri člani angleškega kraljevskega doma. Toda kakor pred abdikacijo Edvarda VIII. je nastopila tudi zdaj angleška vlada in dala članom kraljeve rodbine migljaj, da si ne želi njih udeležbe v Candéju. Plemenitši bi se namreč smeli udeležiti poroke samo z izrecnim privolenjem sedanjega kralja, ki jim pa zaenkrat še »ni izdal« dovoljenja. Tako bodo na poroki Windsorskega vojvode in go. Simpson-Warfieldove skoraj izključno Američani. Angleža bosta samo dva, in sicer ženini ter njegov adjutant mr. Dudley Forwood. Američani so seveda

sonove. Parižanke namreč verujejo, da takšni kočijki blaga prinašajo srečo.

Tudi frizer za poročno pričesko pride iz Pariza. To delo bo opravil monsieur Antoine, učenec velikega umetnika v tej stroki, Antoinea. Priletel bo do graščine Candé z letalom in bo napravil nevesti tako zvani »ohignon«, ki bo ležal globoko na vratu. Gotovo je, da bodo ženske planile po tem frizerskem okrasku že v najkrajšem času.

Bodoči naslov vojvodove soproge in morebitnih otrok

Vse ljudi zelo zanima, kakšen naslov bo nosila soproga Windsorskega vojvode. Tudi to ni tako enostavna reč. Angleška vlada se je namreč postavila na stališče, da pristoji naslov »kraljevo Visočanstvo« samo pravi članom kraljeve rodbine. Zato nastajajo zdaj izvestne težave. Vojvoda Windsorski bo svoj naslov pač obdržal, toda njegova soproga ne bo vojvodinja Windsorska, kakor so splošno mislili do danes, ampak se bo smela samo imenovati »Visokost«. Če bi se pa iz tega zakona narodili otroci, bodo sinovi dobili naslov lorda Windsorsja, hčere pa lady Windsor.

Ženin in nevesta odpotujeta takoj po poroki v Dalmacijo, kjer bosta preživela medene tedne. Krizarila bosta med otoki in od časa do časa šla na kopno. Dalmacija pa se odpravlja na Čauški grad (Wasserburg) na Koroskem, kjer se bosta mudila do jeseni. Potem odrineta na potovanje po svetu.

Dota ge. Simpsonove

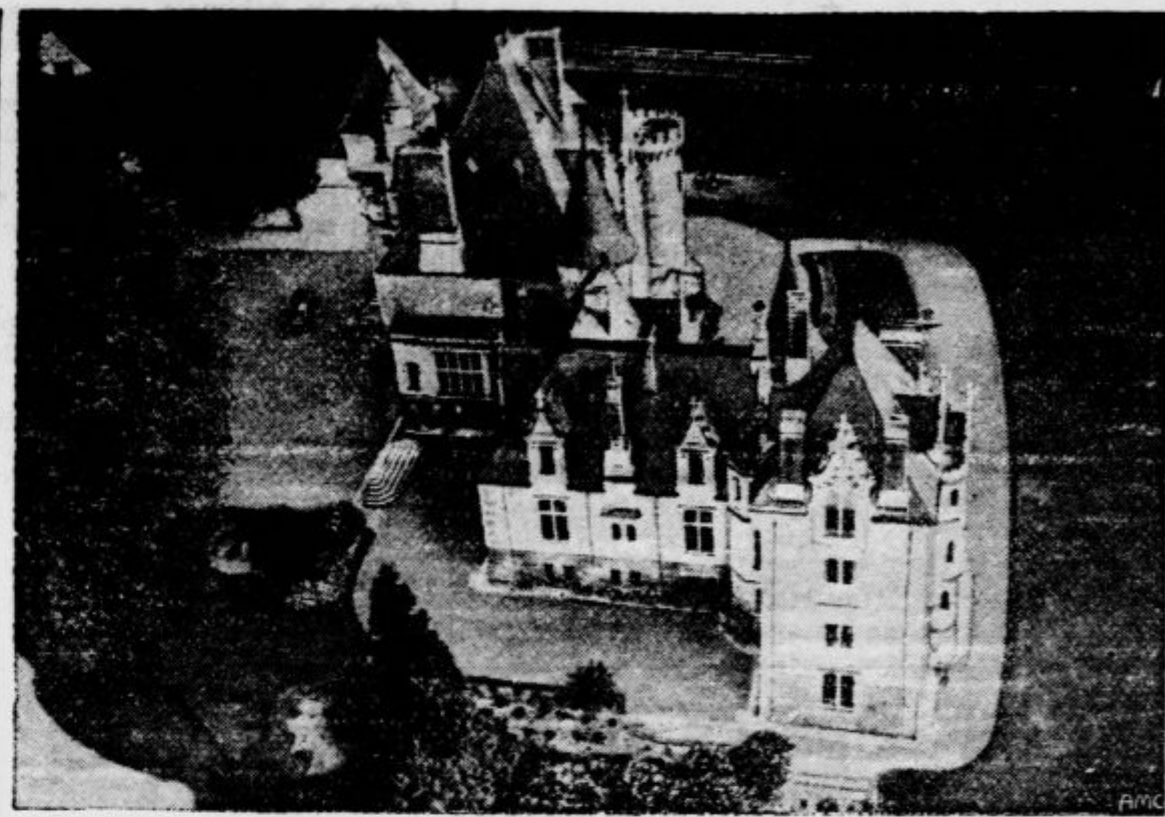
Bala bodoče vojvodinje Windsorske je izredna. Samo v zadnjih dneh je naročila v pariških modnih salonih nič manj nego 48 poletnih oblek. V zvezi s prejšnjimi nakupi bi to dalo okrog sto različnih poletnih

oblek. Celo angleška kraljica se more ponasati le s 40 oblekami, a vojvodinja Kentka, ki jo imenujejo »najelegančajša žena Anglije«, jih ima samo 25.

V garderobi go. Simpsonove, ki se po svoji ločitvi imenuje v ostalem Warfieldova, prevladuje modra barva, in sicer odtenek med pastelno in bledimodno, ki so ga imenovali po njej »Wallisina modrina«. Tudi poročna obleka, katere podrobnosti sicer ne bomo izdali, bo te barve. Medene tedne bo začela nevesta v volneni temni modri obleki z bluzo iz belo-modro potiskane krepe. S seboj bo imela tudi štirinajst večernih toalet, dve krasni plesni obleki, sedem popoldanskih oblek, pet kostumov in štiri obalne kostume a shorti. Nadalje spada k vsemu temu razkošno hišno oblečilo iz belega satina z modro zlatimi figurinimi risami in krasen večerni plašč iz bele otomanske svile in obročki iz soboljevine.

Neki pariški modni salon je izjavil, da ima ga. Warfieldova idealno postavbo za elegantno obleko in da je pri poskušanju izredno potrpežljiva. Večerne obleke, ki jih je tu naročila, so kazale vitko, tekočo linijo. K plesnim oblekam, v katerih prevladuje kakor pri vseh oblečilih modra barva, bo nosila rdeč pas in rdeče čevlje. K večernim oblekam iz polnočno modrega satina bo nosila jopico iz rdeč-srebrnega laméja, druga večerna obleka bo imela pastelno rumene, modre, rdeče in zelene barve.

Popoldanske obleke imajo večinoma pre-

Celoten pogled na graščino Candé, last zakoncev Bedeauxovih

proste linije, so visoko zaprte in iz potiskane blaga. Nekatere imajo kratke, druge dolge rokave. Posebno lepi so kostumi. Za posebno toplo vreme si je naročila razne bele in pastelne barvne platnene obleke s kratkimi rokavi. Najlepši

izmed vseh je house gown iz laméja s vlečastim plaščem, ki se spredaj zapenja do kolen in je pod koleno odprta. Vlečka ima modro podlogo, jopica, ki spada k temu oblečilu, pa je posuta s srebrnimi vezinami.

Gospa Bedeauxova

Iz življenja gostiteljice bivšega angleškega kralja

Grad Candé, kjer se, kakor znano, poročita vojvoda Windsorski in njegova zaročenka pripada nekaj go. Bedeauxovi. Tisočkrat so ljudje v zadnjih dneh brali to ime, ne da bi se zavedali, da je gospodinja na gradu Candé ena najboljših slovenskih žena na svetu.

Ta go. Bedeauxova ni namreč nobena druga, nego izumiteljica tako zvanega »Bedauxovega sistema« dela. Ona in nje mož — obo Francoza po rodu — sta se iz majhnih razmer dokopala višje. Po vojni sta si izmislila isto idejo, ki je danes uresničena

v tisočih tovarnah in ki obstoje v bistvu v tem, da se človeška delovna sila spravi v določene enote, ki rabijo za izračunavanje plače. Bedaux je bil nekoč mehanik, potem inženir in je ta sistem matematično obdelal, go. Bedauxova pa je z izgotovitvijo nimač stopila k Fordu v Ameriko. Po trimesečnem boju ji je uspelo, da je prodala do industrijskega magnata in ga prepričala o pravilnosti svojega sistema. S tem obiskom se je začela kariera Bedeauxovih. To ni toraj nobena kakršna koli gospa Bedeauxova, ki je gostiteljica vojvode Windsorskega in njegove zaročenke.

Mrs. B. Merrymanova, teta go. Simpsonove, ki se udeležila poroke in imenu nevestinih sorodnikov

Nadškof iz Canterburyja, ki je s svojo kritiko dal povod za odstop kralja Edvarda VIII.

Drobiž iz vsega sveta

V Tokiju ima velik restoran najlepša mestna dekleta za natakarcie. Tem natakarciam je na razpolago poseben lepotni salon, v katerem jih spreminjajo v »filmske zvezde«, preden se pokazuje gostom.

Sanje vseh urarjev so se uresničile: v Ameriki so spravili na trg uro, ki je ni treba nikoli naviti. Njeno kolesje in peresje pridobiva svojo energijo iz temperaturnih sprememb v ozračju. Če se temperatura zniža ali zviša samo za 1 stopnjo, tedaj se je ura avtomatično navila za nadaljnjih pet dni.

V nekih malajskih državah ženske niso samo popolne gospodarice spoštovanja, temveč vzdržujejo tudi hareme, v katerih sedijo možki.

Najmočnejše živo bitje je neki hrošč, ki more prenašati 850-krat težji tovor, nego tehta sam. Človek z isto mišično silo bi lahko prenašal 70 ton.

V mehiški državi Kolimi so ljudje, ki se dobro preživljajo s prodajanjem — toče. V teh ozemljih razsaja toča tako pogosto, da je vredno zbirati njena zrna in jih izvažati v vroče ravline.

»Stol svetega Edvarda«, na katerem kronajo angleške kralje že od l. 1274. dalje, ni samo v skrajno razpadlem stanju, temveč je tudi ves pokrit z monogrami oseb, ki so svoja imena rezali vanj, kadar so stražniki gledali proč.

Zgodbe o morskih kačah, ki se pojavljajo vedno znova, imajo svoj izvor morda v dejstvu, da menda obstoje jegulje, ki merijo v dolžino do 20 m in v debelino 2 in pol metra.

Kadar v Zedinjenih državah vložijo kakšno tožbo, napišejo v akt vedno poleg imena države in grofije, kjer se bo vršila razprava, tudi črki »ss«. Čeprav se to dogaja vsak dan tisočkrat, ne ve nihče povedati, kaj ti črki prav za prav pomenita.

Korejska nevesta ne vidi svojega ženina ves čas zaroke, a tudi ne na dan poroke in dan nato. Da bi ga gotovo ne videla, ji veke zlepijo.

Neka angleška družba za zaščito živali kupuje v Franciji in Belgiji vojaške konje iz svetovne vojne, ki žive in delajo še danes po kmetijah. Spravlja jih na Angleško, kjer jih redi, ne da bi jim bilo treba še delati.

Pestani in ostani član Vodnikove družbe!

Sedemnajst gostov na poroki Windsorskega vojvode

Na gradu Candé, kjer se bo poročil vojvoda Windsorski, so izdali ime sedemnajstega gosta oziroma gostje ob tej poroki. To bo go. Mercierova, žena župana mesta Monta, župana, ki bo, kakor znano, izvršil poročno ceremonijo.

Svoji k svojim!

Za pranje perila uporabljajte vedno le res domače izdelke! To je

PERION

pralni prašek — naš slovenski izdelek.

A NEKDOTA

Av gust Strindberg je sedel z nekim prijateljem v neki pariški kavarni. Ko sta popila več steklenic vina, je Strindberg izvil svojo denarnico, jo odprl in gledal dolgo vanjo.

»Kaj študiraš?« ga je vprašal prijatelj.

»Pogledal sem, ali imam še kaj žej.« je odvrnil Strindberg.

VSADANENA

»Fantiček ti si pa gotovo sin cerkvenega ravnatelja, kaj?«

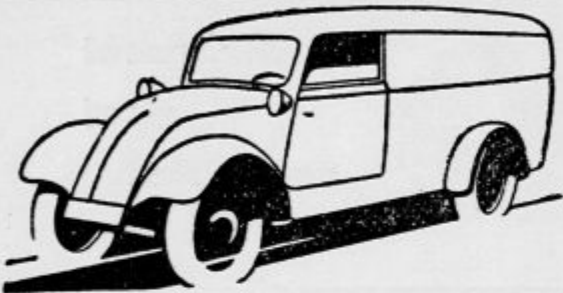
»Ne, gospod, moja mati je ženska brez spodobnega života.«

»Vrt Hom«

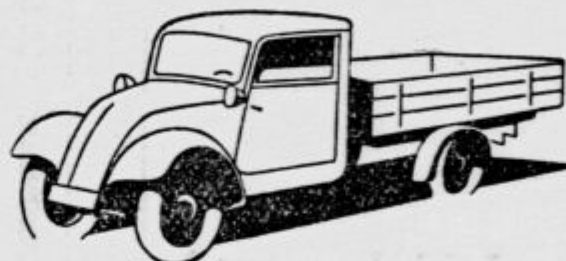

**Štedljivi
brzo-dobauni voz**

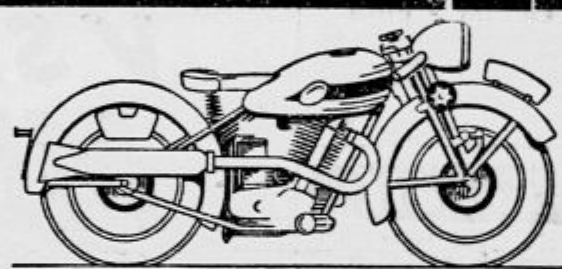

**Motorno
kolo**

**za
vsakogar**

**Obiščite
LJUBLJANSKI
VELESEJEM
od 5. — 14. junija**

**IMEX
H. Artenjak
Ptuj**

»P R A X I D O S«

prvovrstni aparati
za povećavanje
fotografskih posnetkov

na odplačilo

JUGOAGENCIJA

ZAGREB

Ilica 43/I.

Zahtevajte
brezplačni
prospekt br. 21.

Lokomobilo

novi ali v garantirano dobrem stanju
novejši model ca 80—100 HP kupimo.
Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra«
pod »777«.

†

Vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem naznanjamo tužno vest, da
nas je včeraj ponoči ob 3. za vedno
zapustila naša nadvse ljubljena so-
proga, hčerka, teta, svakinja, gospa

MARIJA VERBIČ

roj. Brecešnjak
soproga plesk. mojstra

v starosti 44. let.

Pogreb bo danes ob 3. popoldne iz
hiše žalosti, Vogelna ul. 3.

Ljubljana, 3. junija 1937.

ZALUJOČI SOPROG
in ostalo sorodstvo.

†

Po volji Vsemogočnega je odšel
okrepčan s kruhom močnih po večno
plačilo naš iskreno ljubljani preskrbni
soproga, oče, brat in stric, gospod

Ivan Srebot

čevljarski mojster in posestnik

v 65. letu svoje starosti dne 2. junija.
K večnemu počitku ga spremimo
v petek 4. junija ob 5. popoldne iz
doma žalosti v Ravnikarjevi ulici
št. 15 na pokopališče pri Sv. Križu.

Priporočamo ga v molitev.

Ljubljana, 2. junija 1937.

Žalujoči ostali

Najlepše

Zavese samo v trgovini
SEVER — MARIJIN TRG 2

DAMSKO KONFEKCIJO za poletje posebno cenejše vrste ima
največjo izbiro na zalogi

F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

damske perline cefir obleke od din 48.— naprej
damske perline športne bluze od din 28.— naprej
športna krila v vseh velikostih od din 38.— naprej
pisarniške in jutranje halje od din 65.— naprej
otroške perline obleke od din 24.— naprej

kakor tudi vse vrste boljše obleke, kostume, plašče i. t. d. Izdeluje
se tudi po meri! Kroji kot izdelava prvovrstna!

RAZPIS.

Občina Novo Mesto razpisuje mesto občinskega stražnika.
Pravilno kolekovane prošnje, opremljene z listinami po čl. 7.
in 8. uredbe o obč. uslužbenecih je vložiti do 15. VI. 1937.

Uprava občine Novo mesto, dne 1. junija 1937.

†

Smrtno se nam je ponesrečil naš nepozabni soprog,
dobri oče in stari oče, gospod

IVAN CIZEJ

predilniški mojster

Pogreb se bo vršil v četrtek, dne 3. junija 1937, ob
pol 16. uri iz mrtvašnice na magdalenskem pokopališču
na Pobrežju.

MARIBOR, dne 2. junija 1937.

Žalujoči rodilni CIZEJ in KRISTAN.

†

V cvetu svoje mladosti nas je zapustila naša
ljubljena

NADA

Pogreb bo v četrtek 3. t. m. ob 14. iz mrtvašnice
sv. Krištofa k Sv. Križu.

Maša zadušnica bo darovana 9. t. m. ob 7. uri pri
franciškanih.

V LJUBLJANI, 2. junija 1937.

Žalujoči:

ERBEŽNIK JOSIP, oče; ERBEŽNIK DANILO, brat
in ostalo sorodstvo.

„HOHNER“
najpopolnejše
harmonike sveta
GENERALNO ZASTOPSTVO
F. SCHNEIDER
Zagreb, Nikolićeva ul. 10.

†

Mirno je v Gospodu zaspala naša
predobra stara mama, prababica in
teta, gospa

JOŽEFA BEZLAJ

roj. Svetlič

v 85. letu starosti.

Pogreb blagopokojnice bo v četrtek
3. junija ob 16.30 iz Male čolnarske
ul. 7, na pokopališče na Viču.

Ljubljana, 2. junija 1937.

ZALUJOČI OSTALI

Naročniki »JUTRA«

so zavarovani
za 10.000 Din.

ZAHVALA

Ob prebriski izgubi mojega nepozabnega soproga,
gospoda

EMILA PITAMICA

posestnika in žel. podurad. v poklju

se najiskrenejše zahvaljujem vsem sorodnikom, prijate-
ljem in znancem za izraze sožalja, dalje vsem daro-
valcem vencev in cvetja ter vsem, ki so pokojnika v
tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo sem dolžna izreči čč. duhovščini,
čč. sestram, dalje vsem stanovskim tovarišem pokojnika
in končno še železničarski godbi.

Še enkrat vsem skupaj bodi izrečena moja naj-
globlja zahvala.

CELJE, dne 2. junija 1937.

Globoko žalujoča soproga IVANKA PITAMIC.

G A R N Y specijalni izdelki svetovnega slovesa

OPREME ZA BANČNE TRESORJE

BLAGAJNE varne proti vlomu, ognju,
navrtanju, taljenju, potresu.

DOMAČI ZIDNI TRESORJI

**SPECIJALNE JEKLENE OMARE ZA
FILM**

OPREME ZA KARTOTEKE

Železne ognja varne opreme za
arhive, biblioteke

Specijalne omare na poteg za
knjige, akte

**VSE V NAJBOLJŠI
IN NAJMODERNEJSI IZDELAVI**

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo

„IRO“

ZAGREB, Gundulićeva ul. 8, II. kat.
telefon 89-50.

G. Th. Rothman:

**VRTISMRČEK
in ŠILONOSKA**

Nove pustolovščine

12

Strašna groza se nas polasča. Trepe-
taje sedim na robu luknje. Sirojeda ni
na izpregled in ga ni... Ihtimo in jo-
čemo, a kaj pomaga. Oh, če bi mogel
storiti, da ne bi bilo res!